

250,000 VAKARUOS GRUMOJA SKURDAS IR BADAS

Liaudies Armija Puola Net Keliuose Frontuose

Nes Mato, Jog Hitleris Su Mussoliniu Rengiasi Prie
Atviro Karo Su Ispanija

ASTURIJOS MAINIERIAI AT- VYKO GINTI SANTAN- DER MIESTĄ

MADRID, Liepos 4.—Ispanijos valdžios kariuomenė visuose frontuose šiandien pradėjo stiprią ofensyvą, nes persitkrieno, jog Vokietija su Italija neužilgo atvirai užpuls Ispanijos žmones.

Skubiai pribuvo į Santander šešiolika batalijonų Asturijos mainierių, susidedančių iš 12,000 vyrų, kurie sustiprins baskiečių eiles ir ruošis prie atakas ant fašistų.

Taipgi visose Ispanijos valdžios kariuomenės frontuose prasidėjo ruošimasis prie didelės atakos. Tuo pačiu laiku valdžios orlaivynas pradėjo bombarduoti visas fašistų drūtvietas nuo Katalonijos iki Gibraltaro.

Fašistų atakavimas prasidėjo po to, kada Valencijoj ministerių kabinetas turėjo specialų pasitarimą ir užgyrė ministerio Indalecio Prieto generalės ofensyvos reikalavimą.

Sustingus Anglijos-Francijos atsinešimui link Italijos ir Vokietijos, Ispanijos valdžia numato, kad Vokietija su Italija atmes visas pretenzijas ir atvirai užpuls teisėtai išrinktą Ispanijos valdžią ir jos žmones.

MADRID, Liepos 5.—Lojalistų lakūnų trimotoriniai orlaivai nuskerdė ir Salamancą ir bombardavo fašistų centrą. Tą darė kaip atsilgydamai už fašistų bombardavimą Valencijos.

Santander zonoje lojalistų kariuomenė pradėjo puolimą, užėmė Mello miestelį, kuris randasi 17 mylių į pietus nuo Bilbao. Lojalistų jėgos pažengė apie dvi mylias pirmyn. Asturijos mainierių atvykimas į Santander pakeitė šiam fronte sąlygas, palankias lojalistams.

Lojalistų ofensyva ant fašistų prasidėjo net trijuose frontuose: centraliniam, rytiniam ir šiauriniam.

Teruel fronte valdžios kariuomenė pasiekė Santa Eulalia prie miestą be jokio pasipriešinimo. Aragono fronte kelios linijos fašistų apkasų pateko lojalistams, baskiečiai užėmė Mellilio kalno vakarines pašlaites.

HENDAYE, Francija, Liepos 7.—Sustiprinta Ispanijos valdžios armija pralaužė sukilėlių frontą ir vakarus nuo Madrido. Šiame fronte lojalistų kariuomenė pasivėrė 10 mylių pirmyn ir gresia sukilėliams apsupimu.

Valdžios kariuomenė žygiuoja pirmyn ir kituose frontuose. Ypatingai smarkūs mūšiai eina netoli Granados.

FRANCO PRAŠO HITLERIO IR MUSSOLINIŲ 125,000 KAREIVIŲ

PARIS, Liepos 6.—Ispanijos valdžios žinių agentūra praneša, kad generolas Frankas pasiuntė Italijai ir Vokietijai slapta ultimatumą, reikalaujamas prisistoti 125,000 kariuovių, 500 orlaivių, 50 batarėjų artilerijos ir didelį skaičių tankų. Be jų negalės atnaujinti puolimo ant Madrido.

Ultimatumą Frankas Mussoliniui ir Hitleriui nurodo, kad būtinas jėgų atpildymas, nes beindamas Bilbao prarado 20,000 kariuovių ir 20 nusimčių karo medžiagos.

Taipgi Mussolinį su Hitleriu verčia, kad greičiau iškovotų jo režimo pripažinimą ir už tai vestų politinę kampaniją. Toks pripažinimas Frankui suteiktų daugiau teisų užpildinti kitų valstybių laivus ir juose ieškoti karinės kontrabandos.

Nacionalis Organizatorius

Draugas K. Killikevičius, kuris ALDDL Kanados Veikiančio Komiteto tarimu nuskirtas nacionaliu organizatorium.

AMERIKIEČIŲ DAKTARŲ, SLAUGIŲ GRUPE IŠVYKO ISPANIJON

NEW YORK.—Trylika daktarų, slaugių ir ambulansų vairuotojų, vadovaujant iš Milwaukee generalės ligoninės daktarui Samuel Franklinui, išvyko Ispanijon. Jie su savim išsivežė šešis ambulansus ir keturis tonus medicinos įvairių dalykų del naujai steigiamos amerikiečių ligoninės, kuri bus įsteigta apie 50 mylių nuo Madrido.

Pagelbėjimui Ispanijos demokratijai amerikiečiai jau turi įsteigę šešias savo ligonines.

Anglija Neužleis Viduržemio Kelio, Sako Edenas

LONDON, Anglija, Liepos 3.—Imperialistiniai reikalai ir tarp Anglijos ir Indijos susisiekimo užtikrinimas priverstė vakar vakare Anglijos užsienio ministerijos sekretorių Edeną išsireikšti, kad Anglija laikosi "Ispanijos teritorijos neliečiamybės."

Toliau Edenas pažymėjo, kad Anglija nesinteresuota, kokia bus Ispanijos valdžios forma, bet kaip ta forma palies Anglijos reikalus ir jos praėjimą Viduržemio jūromis. Taipgi sąvairas pabaigoj reikšėsi ženklai, kad Anglija su Francija mėgins atsteigti Ispanijos pakraščius patruliavimą naudojant tiktai Anglijos ir Francijos karo laivus, kad užtikrintų italų ir vokiečių siekiams į Ispaniją.

Ispanijos draugai tame Edeno pareiškimė nemato, kad Edenas susirūpinęs demokratijos apgynimu, ką galėtų padaryti parduodant konstitucinei Ispanijos valdžiai ginklą, bet tiktai kalba prieš tai, kas paliečia imperialistų interesus.

Mussolinis Akstina Fašistus Pulti Angliją

ROMA, Italija, Liepos 5.—Šiandien fašistų laikraščiai labai pikti užatakavo Angliją ir Franciją, nurodinėdami, kad Mussolinio nuožūra link Anglijos pasikeitė ir jis numato laike metų laiko turėti Viduržemio srityje susikirtimą su Anglija.

Iš patikimų šaltinių ateina žinios, kad Mussolinį gąsdina Anglijos trijų metų apsigimkavimo programa ir jis skatina, kad Angliją reikia pulti, pakol dar nevelu, nes toliau busiųjų per vėlu.

"Kad Demokratija Pasaulyje Nežūtų!"

P. Bepirštis

E. Zdanis

B. Alksnis

Susipažinkite, su Kanados lietuviais, kurie nvyko Ispanijon kovoti prieš fašizmą, "kad demokratija pasaulyje nežūtų." P. Bepirštis iš Ontarijos, o E. Zdanis ir B. Alksnis iš Albertos provincijos. "Jei ne dabar, tai paskui reiks kovoti prieš fašizmą," jie pareiškė, kada buv o sustoję Toronte.

REVOLUCIONIERIUS PABEGO IŠ KALEJIMO

RIO DE JANEIRO, Brazilija, Liepos 5.—Kapitonas Durval de Barros, vienas iš 1935 metais sukilėlių už Brazilijos žmonių laisvę, prieš Getulio Vargas fašistinį režimą ir vėliau su Carlos Prestes nuteistas dvylikai metų kalėjiman, pabėgo iš fašistinių nagų.

Japonai Nori Išprovakuoti Tolymuosius Rytuos Kara

Pereitą savaitę Japonijos Mančuko kariuoniai apšaudė Sovietų Sąjungos sargybinį laivą ir nuskandino ties Sovietų Sąjungai priklausančia sala Amuro upėj. Vėliau del to įvyko keletas susikirtimų. Įvykis ant tiek išsivystė, jog abi šalys pradėjo koncentruoti savo karines jėgas ir vystėsi prie atviro susikirtimo. Sovietai buvo užėmę iš senovės priklausančią Sovietų Sąjungai salą. Tačiau matydami, kad salos užėmimas gali privesti prie karo ir nenorėdama už viduryje upės esantį žemės kavalką lieti bereikalingai kraują, Sovietų Sąjunga ištraukė iš ten savo kariuomenę, susitardama vėliau dalyką iširti ir nustatyti tikrąjį Amuro upėj rubežį. Bet Sovietų Sąjunga nepasitikėjo Japonijos imperialistų intrygomis ir laukė kasdien naujų susikirtimų.

Liepos 6 dieną atėjo žinios iš Hsinking, kad už tūkstančio mylių nuo pirmesnės vietos, pusiaukely tarp Vladivostoko ir Khabarovsko įvyko kitas didelis susikirtimas. Japonijos padaras, Mančuko valdžia, praneša, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė užpuolus jų ir Japonijos suvienytą kariuomenę ir net apšaudius iš sunkiųjų kanuolių, tačiau jiems pavykė atmušti.

Iš Maskvos pranešimai sako, kad ties Vonokurkos kalva šeši Sovietų sargybiniai rado Sovietų teritorijoj grupę Japonijos-Mančuko kariuovių, su jais susisaučė ir nuvijo į Mančuko teritoriją. Vėliau toj pačioj vietoj veržėsi ir Sovietų teritoriją visa kuopa, bet ir juos Sovietų sargybiniai atmušė.

Sovietų Sąjungoj neabejojama, kad Japonija sulgy Hitlerio įsakymu dė pastangas del tolimose rytuose karo išprovokavimo. Padėtis labai įtempta.

TOLIMUOSE RYTUOSE LIKVIDUOTA KITA ARDYTOJŲ GRUPE

MASKVA, Liepos 5.—Iš Khabarovsko atėjusioj Didžiojo Vandenyno Zvaigždėj pranešama, kad Vladivostoke karinio teismo buvo nuteisti ir sušaudyti 22 trockistai, geležinkelio ardytojai, kurie dirbo sulgy Japonijos žvalgybos užsakymų.

Tai matydama Japonija ir dūksta prieš Sovietų Sąjungą.

A. E. Smithas, kuris nuvežė Ispanijon Mackenzie-Papineau batalijonui kanadiečių dovanas.

Sako Balsuotojai Neįgaliojo Statyti Aerodromus

TORONTO, Liepos 6.—Didieji Kanados finansieriai per Torontoj valdybą nori pastatyti aerodromą Ontarijos ežero saloj, kuri randasi prie Toronto miesto. Aerodromo pastatymas kainuos \$1,294,629. Kitą noriamą pastatyti Maltone, kuris taipgi kainuos apie \$529,151. Iš tos visos sumos Torontui tektų sumokėti virš milijono dolerių.

Aldermanas Smithas ir daugelis kitų nurodinėja, kad miesto taryba nei kontrolierių bordas neturi galios statyti aerodromus be piliečių įgalavimo, kurio nebuvo reikalaujama laike rinkimų.

Aldermanas Smithas nurodo, kad lūšnų grovimas ir naujų namų statymas būtinesnis reikalas, todėl reikia pirma tą atlikti, o paskui kalbėti apie aerodromų statymą.

ISPANIOS SUKILĖLIAI SU- LAIKĖ ANGLIJOS LAIVĄ

LONDON, Liepos 6.—Lloyd pranešimu, du Anglijos laivai skuba į pagelbą laivui Gordonia, nes jį sulaukė Ispanijos sukilėliai netoli Sandander. Jie nvykė prie laivo lauks instrukcijų iš Anglijos. Admiralitetas ir Anglijos užsienio ministerija tuo klausimu šiandien turi pasitarimą.

Savaitę atgal toj pačioj vietoj sukilėliai užgriebė Francijos prekybinį laivą, būk jis gabeno lojalistams pagelbos.

Užgria Toronto Unijų Politinis Žygius

TORONTO, Liepos 6.—Carl E. Berg, broliškas Trades and Labor Congress of Canada delegatas į Britanijos unijų kongresą, kada sustoję Toronte, buvo užklaustas, ką jis mano apie Toronto unijų pastangas sudaryti tokią partiją, kuri būtų lyg Farmer-Labor partija ir aktyviai dalyvautų miesto valdybos rinkimuose, kad praveisti į miesto valdybą unijų atstovus. Jis tą žygi užgyrė. Ešąs labai puikus dalykas, kad unijos stengiasi turėti savo atstovus miesto taryboje.

"Kada aš užgirdau, kad Hepburnas griežtai pasipriešino prieš CIO, pamaniau, kad Ontarijos darbo žmonės užmiršė mažus nesuipratimus ir susivienys sutikimui didesnio pavajaus," pareiškė jis.

RENKASI VALENCIJOJ GAR- SIEJI PASAULIO RAŠYTOJAI

MADRODAS, Liepos 6.—Virš šimto garsiausių pasaulio rašytojų šiandien susirinko herojiškos Ispanijos sostinėje ir rašytojų tarptautinį kongresą.

Kongresą atidarys Ispanijos prezidentas Manuel Azana. Kongrese dalyvauja iš įvairių valstybių skaitlingos delegacijos, kurios aptars, kaip reikia ginti kultūrą nuo fašistinio barbarizmo. Jie pasirinko vietą kongresui Valencijoj todėl, kad parodžius pasauliui, jog kultūros kova yra susigrupavimas pasaulio žmonių padėti Ispanijos liaudžiai nugalėti fašizmą.

NAUJOS PARTIJOS VADAS UŽ KORPORATIZMĄ

QUEBEC, Liepos 6.—Naujos partijos, Quebeco provincijoj (National Party) vadas, Oscar Drouin, pareiškė, kad naujai susidariusi partija stovi už korporatizmą. Visose fašistinėse šalyse korporatyvinės valstybės.

Jis apsverkė, kad Quebeco provincijoj veik visų didesnių imonių savininkais esą anglai. Girdi, Quebeco provincija priklausanti francūzams.

3,000 Policininkų Saugojo Fašistus Londone

LONDON, Anglija, Liepos 5.—Vakar dieną septyni tūkstančiai Oswald Mosley pasekėjų, Anglijos fašistų, maršavo Londono gatvėmis, o juos saugojo trys tūkstančiai policininkų ir grūmėsi su minia, kad apsaugojus fašistus.

Apskaitliuojama, kad ant gatvių susirinko apie 150,000 žmonių, iš kurių dauguma seniau žinomis kumštėmis reikiškė anti-fašistinį salūtą, baubė ant fašistų ir mėgino pastoti jiems kelią. Tačiau policija su darbininkais atkakliai grūmėsi ir šiaip taip praskynė kelią fašistų demonstracijai.

Priėjus fašistams prie Trafalgar aikštės, pasidarė nuo žmonių karšta, bet 25 pėdų ilgyje susigrupavo 6 eskadronai policijos ir apsaugojo fašistus. Minia mėgino policijos jėgas prakirsti ir pulti fašistus, tačiau policija neleido—apdaužė daug darbininkų, 27 areštavo ir apgyne juodmarškinius. Minia grūmėsi su policininkais ir fašistais. Vienas net obuoliu uždavė juodmarškinį vadui.

Fašistai planavo pradėti savo demonstracijas per žydais apgyventas gatves, bet buvo sušlaikyti. Didžiausias susikirtimas buvo Kentish miestelyje, kur antifašistai buvo visai užblokuė fašistams praėjimą, tik policija praskynė jiems kelią.

Suareštuoti darbininkai tapo nubausti nuo \$2.50 iki \$15.00.

D A N I J O S DARBININKŲ LAIKRAŠTIS NEABEJOJA TROCKIO KALTUMUI

KONPENHAGA, Danija.—Cionai išeinantis Danijos darbininkų partijos laikraštis Arbejderbladet pareiškė sekamai:

"Remiantis patiektais faktais, be mažiausios abejonės turime pripažinti, kad sistematiškas sabotazas buvo padarytas nekuriuose fabrikuose, vadovaujant užsienio jėgų šnipams ir agentams, kurios priešingos Sovietų Sąjungai.

"Kaip toli šis yra surištas su aštoniųjų generolų išdavystėmis, yra žinoma tik Trockiu. "Jo deklaracijos ir publikos prirodymai pažymėtinai sutampa su atvirais konspiracijos planais."

JAU KELINTI METAI KAIP NAIKINA JAVUS DIDELES SAUSROS

NUO DULKIŲ ŽMONES PRA- DEDA SIRGT SILICOSIS LIGA

REGINA, SASK., Liepos 6.—Pietinės dalys Manitobos, Saskatchewano ir Albertos provincijų, o ypatingai Saskatchewano provincijos, jau nuo 1929 metų kenčia nuo didelių karščių, kurie sunaikina javus.

Šiais metais tas vietas karštis palietė dar smarkiau. Dabar karštis tenai nekuriuose vietose siekia 110 laipsnių karščio.

Zamė taip išdžiūvo, kad vėjai nešioja dulkes taip, kaip dūmus. Nuo tų dulkių žmonės pradeda sirgti silicosis liga.

Apskaiciuojama, kad tame ruože randasi apie 250,000 gyventojų, kuriems grumoja negirdėtas skurdas ir badas. Tik įsivaizduokite, jau nuo 1929 metų neturėjo gero derliaus.

Komunistų Partijos Saskatchewano provincijos konvencija priėjo prie išvados, kad padėtis labai rimta, reikalaujanti tuojautinės valdžios atydos, ir nutarė statyti valdžiai reikalavimus, kad valdžia susiripintų šelpimu tų ūkininkų-valstiečių, kurie randasi tame ruože. Jei valdžia neateis pagelbon, partija sako, žmonės pradės mirti badu.

Partija nurodo, kad ūkininkai buvo priversti bėgti iš namų, kad apsaugoti nuo dulkių, kurios būna labai tirštos ir dusina žmogų jas kvepuojant, todėl tik pašalpos neužtenka. Esą reikalinga visai iš tenai iškelti ir duoti naujas vietas, kur tokios sausros nepaliečia.

Pacifike Nesuranda Lakūnės ir Navigatoriaus

HONOLULU, Liepos 6.—Lakūnės Amelia Earhart ir navigatoriaus Frederick J. Noonan likimas šiandien tapo visiškai neaiškus, kada 281 mylią į šiaurę ir į vakarus nuo Howland salos jų ieškojo trys laivai, orlaiviai ir nesurado jų monoplano, su kuriuo praeitą penktadienį išskrido aplink pasaulį.

Vakar nekuri laivai ir radio stotys dar girdėję neaiškūs pranešimus, iš kurių sprendė, jog orlaivis nusileidęs ant vandens skęsta ir lakūnė šaukiasi skubios pagelbos. Šiandien į tuos pranešimus žiūrima skeptiškai. Vieni tikrina, jog pirmiau matytieji ženklai, kurie buvo skaitomi lakūnės signalais, galėjo būti meteorai. Dabar laivas Itasca siuntė lakūnei daug pranešimų, bet negavė nei rakinio, nei radio atsakymo, nematęs nei oran paleisto milžiniško kaito, kurį lakūnė vežėsi su savim panaudojimui laike nelaimės.

Vienas radio operatorius sakosi šiandien ryta girdėjęs balsą: "Earhars šaukiasi," tą galį patvirtinti ir kiti buvę operacinėje salėj, bet orlaivio budavotojai teigia, jog orlaivui esant ant vandens jo radio aparatas negalįs paduoti, nei priimti jokių pranešimų.

Galimai žuvo lakūnė netoli ekvatoriaus tarp ryklių, kuri buvo užsibrėžus apskristi pasaulį.

NUMIRĖ SENAS BOLŠEVIKAS

MASKVA, Liepos 6.—Šiandien Sovietų žmonės su gailėsčiu patyrė, kad praėjus šesťadieny mirė senas bolševikas ir narys Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto—draugas J. V. Kosioras. Kosioras buvo vadovaujantis draugas sunkiojojoje industrijoje.

TOKIO, Lepos 7.—Šiandien Tokio gatvėmis buvo gabenama keli šimtai sunkiųjų kanuolių. Jų gabenimo kryptis laikoma paslaptyje, bet neabejojama, kad jos vežamos prie Sovietų sienos.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRASTIS, LEIDZIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Visur kitur metams \$2.50; pusei metų \$1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaides (Money Orders) išrašykite Liaudies Balsu vardu;

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1018, Toronto 8, Ontario, Canada.

HITLERIS PRADĖJO PERSEKIOTI KATALIKUS

Nuo Hitlerio smarkiai nukentėjo komunistai, socialistai, žydai, o dabar jau ir katalikai pajunta Hitlerio leteną. Hitlerio fašistai areštuoja katalikų kunigus ir vyskopus vienas paskui kito ir meta į kalėjimus. Kodel taip?

Fašizmas yra kapitalizmo diktatūra, finansinio kapitalo diktatūra. Jis įsteigiamas tuo laiku, kada kapitalizmas nebegali valdyti žmones senu būdu, demokratinio būdu. Kur kapitalizmas susiduria su didesniais keblumais, tenai būna ir diktatūra aštrėnė. Vokietijoje gi kapitalizmas pergyveno sunkiausias dienas. Per dideles pastangas, pagelba teroro ir žudynių kapitalizmui pavykė apibūti darbininkus ir tokiu būdu pasilaikyti. Bet jaučiama, kad neilgam. Jis laukia dar didesnių smūgių. Todėl ir reikalinga valstybės suinteresuoti, kad ji galėtų dar kiekiau suspausti liaudį. Katalikų bažnyčia visgi skaitlinga organizacija. Jos pasipriešinimas fašizmui pavojingas. Fašistai senai mėgina visą religinį aparatą pasijungti kovai prieš liaudį, bet tas išsukė katalikų judėjimą prieš tai. Dabar eina dideli susikirtimai.

Kanados lietuviams reikia atyždinti sekti Vokietijos katalikų kovas su naziais. Tai pamoka, kad katalikai darbininkai, visi tie, kurie myli demokratiją, turi kovoti prieš fašizmą. Vokietijos įvykiai parodo, kad ir katalikai nebus liūsi nuo reakcijos, jei fašizmas nugalės komunistų ir socialistų pasipriešinimą.

KONSERVATIVŲ SALDLEZUVIAVIMAS ŽMONIŲ NEAPGAVO

Pereitos savaitės pradžioje įvyko provinciniai rinkimai Nova Scotijoje. Liberalai per šiuos rinkimus gavo 25 vietas, o konservatyvai tik 5. Liberalai laimėjo tris naujas vietas, o konservatyvai tris pralaimėjo; pirmiau turėjo 8, o dabar turės tik 5. Tokiu būdu, konservatyvai smarkiai apsvyūrė, kuomet jie manė, kad per šiuos rinkimus jie gaus daugumą vietų seimelyje.

Reikia atsiminti, kad konservatyvai labai gudriai elgėsi, kad tik pasigauti balsuotojus. Jie ilgą laiką prieš rinkimus varė propagandą prieš bile kokius priešdarbininkiškus liberalų valdžios darbus. Jie griežtai stovėjo už darbininkų teises organizuoti į unijas, jie pirmieji parėmė bilių, kuris pripažįsta darbininkų teises tartis su bosais per savo unijų atstovus. Jie nurodė daug didesniais žmonių "draugais", negu liberalai, kurie ir pirmiau buvo valdžioje. Panašiai dabar nudooda Ontarijos konservatyvų vadovas Rowe. Bet Nova Scotijos laudis pasakė jiems: jei liberalai gali numesti į šalį savo prižadus, tai konservatyvai dar greičiau numes. Todėl ir nebusavo už konservatyvus. Liberalų taktika švelnesnė, juos lengviau priversti pildyti masių reikalavimus. Prie liberalų galima laisviau veikti ir greičiau organizuoti. (Darbininkai statė tik vieną kandidatą. Jis išėjo sekančiu po liberalų kandidato, kuris buvo išrinktas).

Ontarijos konservatyvai dabar nebus tokie optimistiški. Tiesa, Ontarijos liberalų vadovas smarkiai supašuko liberalų vardą, tačiau liberalai tikisi, kad ir, be Hepburno apsidirbs su konservatyvais.

SOVIETŲ SĄJUNGOS LAKONAI NETROKŠTA ASMENINĖS GARBES

Kalbėdamas Washingtono laikraštinių surengtame pokylyje pagerbimui trijų Sovietų Sąjungos lakūnų, perskridusių per šiaurinį polių ir atradusių į Suvienytas Valstijas, draugas Jurgis Baidūkovas pareiškė:

"Aš noriu pareikšti sekamą: nors mes trys perlėkėm per šiaurinį polių ir atlikome šį žygį, Sovietų Sąjungoj yra trys simtai, netgi tūkstančiai kitų lakūnų, kurie galėjo padaryti tą patį."

Tuomi pareiškimu jis aiškiai pasakė, kad ne dėlto jie tą skridimą atliko, kad tik jie gali tą atlikti, bet kad jiems buvo pavesta tą atlikti. Jei būtų buvę pavesta kitiems, kiti būtų tą padarę. Jų Sovietų Sąjungoj yra tūkstančiai.

Kapitalistinė šalyje visai kitaip. Valdžios nefinansuoja tokių skridimų, kurie turi kokius nors mokslinius bandymus. Jei vienas kitas atsiranda, tai savo lėšomis arba kokio nors kito privataus asmens remiamas. Todėl kapitalistinėse šalyse tokios rūšies lakūnų labai mažai. O jei vienas kitas atlieka žymesnį bandymą, jis skaitomas nepaprastu žmogumi.

Socialistinis darbas, kolektyviai atliekamas, duoda geresnius rezultatus. Socialistinė šalis atlieka didesnius darbus. Jai nuolat stiprėjant, galima tikėtis daug didesnių darbų, kurie daugiau stebins visą pasaulį.

DEŠINIEJI CCF VADAI ISSPYRĖ GRAHAM SPRY

Pereitame Liaudies Balsu numeryje buvo pranešta, kad CCF laikraščio redaktorius Graham Spry pasitraukė iš veikimo biurniškaus reikalais. Taip buvo pranešta CCF provincialio komiteto. Bet kaip praneša Sam Carr, tai jis buvo išspirtas dešiniųjų vadų. Štai kaip viskas įvyko:

Graham Spry anais metais lankėsi Sovietų Sąjungoj. Sovietų Sąjungos progresas jam padarė gerą įspūdį. Nuo to jis žymiai pasikeitė. Kiek galimybės leido, Graham Spry suko CCF politiką gerojon pusėn. Jis stovėjo už praplėtimą CCF ton krypčių, kad į CCF būtų priimtos unijos ir kitos organizacijos. Taip pat dalyvavo įvairiuose atsitikimuose bendram judėjime ir kalbėjo nuo vienos platformos su komunistais. Deltos priežasties jis dešiniųjų buvo neapkenčiamas. Pereitoj konvencijoj jis buvo sumuštas rinkimuose. Jis kandidavo į viceprezidentus, bet neišrinkto, nors iki konvencijoj jis tą vietą užėmė. Laikraštį jis leido dešiniems atakuoti komunistus, bet kartais jis pats prielankiai atsiliepė apie suvienytą frontą.

Baisiai negražiai pasielgė dešinieji vadai pranešdami, kad jis pasitraukė iš CCF dėl biznio reikalų, kuomet faktiniai jis buvo jų pačių išėstas.

SŪNŲ IR DUKTERŲ KONVENCIJAI PRISIRENGIMAS VISAI NEDISKUSUOJAMAS

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija turės savo konvenciją pradžioje rugpiūčio. Vadinasi jau tik vienas mėnuo laiko iki konvencijos. Tačiau spaudoj niekas nei vienu žodžiu neatsiliepa apie pačią konvenciją ir bendrai apie jos užduotis. Tai labai negerai. Atrodo, kad ta konvencija nei vieno neinteresuoja. Iš šalies žiūrint, atrodo, kad į tą draugiją mažai atydos kreipiama.

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija yra labai svarbi Kanados lietuvių organizacija. Jų priklausau virš 700 lietuvių. Taipgi ši organizacija labai dažnai gausiai paremia darbininkų judėjimo kampanijas. Visiems gerai žinoma, kad jos kuopos aktyviai dalyvauja Kanados lietuvių liaudies judėjime. Tie visi faktai rodo, kad reikalinga daugiau atydos atkreipti į jos konvenciją, kuri bus pirmoji tokios rūšies konvencija Kanados lietuvių istorijoje. Kiekvienas šios draugijos narys, kiekvienas kuopa kolektyviai turi svarstyti prieš konvenciją stovinčius klausimus. Visi gerai pasiūlymai, sumanymai turi būti iškalno iškelti, kad nariai galėtų pareikšti savo mintis susirinkimuose, o paskui tas mintis atstovai galėtų pakelti suvažiavime konvencijoj.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Aukščiausios Priešlaudos Seimas Už Vienybę

Aukščiausios Priešlaudos Lietuvių Amerikoj 27-tas Seimas įvyko 20-21 dienomis birželio, Pittsburgh, Pa.

Delegatų nuo kuopų buvo 27 ir 7 Centro Komiteto nariai. Viso 34. Brolišku delegatu nuo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo buvo R. Mizara.

Svarbiausias klausimas Seime buvo, tai vienybė su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu. Perskaičius sutarties projektą, buvo plačiai diskutuota tuo klausimu. Po to sekė balsavimas vardoaukiu. Už vienybę balsavo 32 delegatai, prieš—2 (3-čios ir 12-tos kuopų delegatai).

Reiškia, didele balsų dauguma APLA 27-tas Seimas pasisakė už susijungimą su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu.—Tiesa, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organas.

Rooseveltas Priėmė Sovietų Lakūnus

Prezidentas Rooseveltas priėmė audencijoj tris sovietinius didvyrius—lakūnus. Tą patį padarė ir valstybės sekretorius Hull ir kiti žymūs vyriausybės nariai.

Nepaisant, ar kas sutinka su Sovietų Sąjungos tvarka, ar ne, kiekvienas kiek tik protaujantis žmogus pripažįsta šį lakūnų perlėkimą per pasaulio viršūnę didžiausiu orlaiviniškystės istorijoj žygiu.

Taip pat jie turi sutikti, kad tik socialistinė šalis gali tokius laimėjimus moksle atlikti. — R. Mizara, Laisvėj.

Lietuvos Artojo Bėdos

Aš artojas—vargo broliu, Vis seku paskui noragą; Ar tau judžemis, ar molis, Žagrė verčia lygią vagą.

Saulė, kylanti pro šilą, Kaitin lauką—spinduliuoja. Nei vėjelis nepakyla.—Man kaktą jau prakaituoja.

Nedaug yra tos dirvelės, Už tai darbo reik idėti, Kad turėt juodos duonelės, Vargo, bado nekenčti.

Bepigu tam ponui dvaro: Su mašinom viską veikia; Drag vagų ant sykio varo,—Prakaituoti jam nereikia.

Mano žagrė dar medinė, O kuinelis vos tik velkas. Auga duona čia dirsinė—Kožnā metą derlius menkas.

Mes artojai—vargo broliai, Vargo, skurdo daug pažinom. Tebekeniam iki šioliai, Kad kas skriaudžia dar nežinom.

Sobuvos Petras

Pasigailėjimo Nėra

Žalčiai, mūs liaudies išpenėti, Tėvynės išgamos piktai, Biaurom net vardą jūs minėti, Man atsiminti jus šlykštu.

Už aukšą jūs pardavinėjot Fašistams liaudį mūsų šalies, O žodžiais mums įrodinėjot, Kad nieks kaip jūs mus nemylės.

Jūs niekšai, mes juk jums tikėjom, Mylėjom mūs pulkų "vadus", Mūsų davėm viską, ką galėjom, Širdy nešiojom jūs vardus.

O jūs šnipai! jūs nurėpliojot Gyvačių šnipščiančių keliais, Apgaudinėjot ir viliojot Veidmainių žodžiais įžuliais.

Norėjot jūs Sovietų šalį Paverst į kraują ir kapus, Mūsų armiją, tėvynės galią Sutrypt kaip rudeno lapus.

Fašistams sąžinę pardavę Šnipų jūs ejot keliu. Ir kad jums teismas mirtį davė, Aš teismą sveikint tik galiu.

Ir dar labiau myliu darbščiuosius NKVD bolsėvikus. Ir dar labiau aš jais didžiauosius, Kada išsvilins jūs takus.

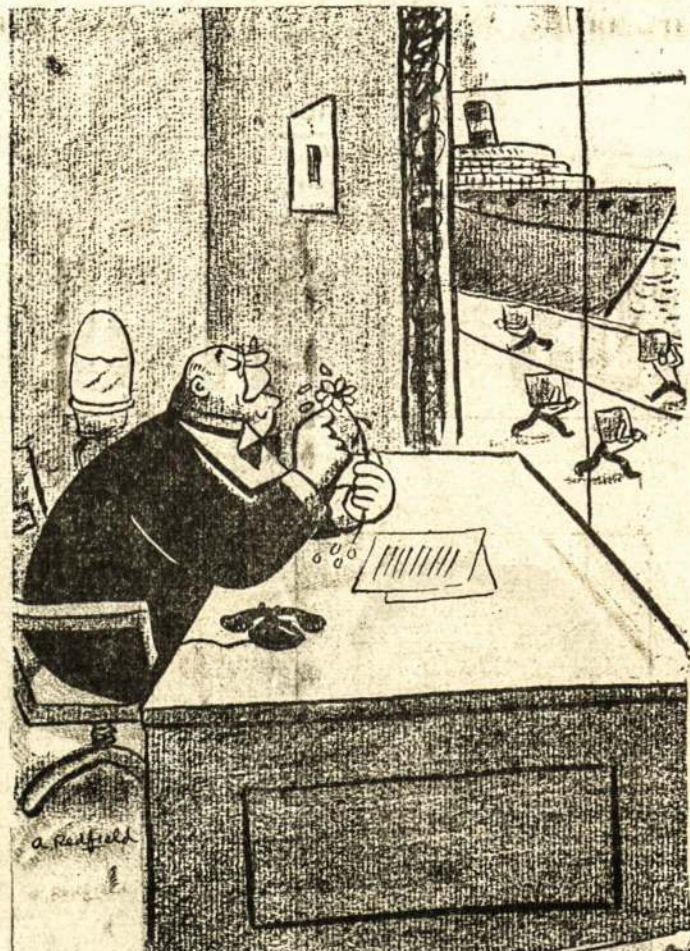
Visiems, nors ir maršalų vardą Nešiotų, kaip nešiojot jūs, Visiems, kas mus eiles tik ardo, Pasigailėjimo nebus.

Lavėnos Liuda

(Iš R. Artojo)

IS TURCIŲ GYVENIMO

—A. REDFIELD

"Kazin, ar jie myli mane, ar ne?"

Lietuviai Komunistai Tarėsi Kaip Stiprinti Vienybę Lietuviuose

Nekurį laiką atgal įvyko Kanados Komunistų Partijos lietuvių frakcijų atstovų konferencija, kuri buvo jau penkta iš eilės. Nors keliais žodžiais su pažindinsiu Kanados lietuvius su tuo, ką konferencija svarstė.

Liaudies Frontas Buvo Svarbiausiu Klausimu

Pereitų metų konferencijoj buvo plačiai kalbėta, kaip mobilizuoti Kanados lietuvius dalyvavimui Kanados Lietuvių Kongrese Lietuvos Liaudžiai Ginti. Šioj konferencijoj buvo daroma peržvalga Kanados lietuvių judėjimo po Kongreso ir nagrinėjamos esamos sąlygos lietuvių veikimui.

Konferencija pripažino, kad Kanados Lietuvių Kongresas Lietuvos Liaudžiai Ginti atliko istorinį darbą. Kongreso pildyti pamatai Kanados lietuvių liaudies judėjimui neliko tik tušti žodžiai. Delegatai, sugrįžę iš Kongreso, tarimus energingai pravedė gyvenimam. Tuojau buvo suorganizuoti vietiniai komitetai Lietuvos Liaudžiai Ginti, kurie atliko didelius darbus ne tik del Lietuvos liaudies gynimo, bet ir bendrai liaudies judėjimo už demokratijos gynimą.

Iš kitos pusės taip pat buvo nusizengimų prieš liaudies frontą. Atakos ant komunistų negelbėjo suvienytam frontui nei kovai prieš fašizmą. Jos galėjo tik susilpninti suvienytą frontą. Draugiška kritika, taikoma nurodymui blogumų, kurie kenkia platesniam lietuvių bendradarbiavimui, negali būti neigiamas, bet priešinga, taikoma pakenkiami vienai ar kitai organizacijai, nenaudinga. Visos srovės, sutinkančios veikti prieš fašizmą, turi viena kitai padėti mobilizuoti kuodaugiau lietuvių.

Konferencija pasiėmė už pareigą per sekančius metus dėti pastabas, kad kuoplačiau išaiškinti Kanados lietuviams liaudies fronto reikšmę ir kaip jį budavoti. Ypatigai ragina komunistus imtis iniciatyvos. Reikia užmiršti viską, ką kas sakė ant mūsų, ir kantriai aiškinti masėms, kokių kelių eidami laisvėms laisvę del savės ir del Lietuvos liaudies. Komunistai negali užsigauti ir paskui kerštauti. Į atakas jie turi atsakyti šaltu aiškinimu.

Lietuvos Fašistų Atyda Linkui Kanados

Konferencijoj buvo nemažai kalbėta ir diskutuota apie Lietuvos fašistų darbuotės perkėlimą užsienio lietuvių tarpan, nepalikant ir Kanados. Konferencija numatė, kad Lietuvos fašistai, tikslu sulaukyti lietuvių liaudies kovas už demokratijos atsteigimą Lietuvoj, neužligo pradės akciją ir tarpe Kanados lietuvių. Lietuvos fašizmo agentai pradėjo lankytis Montreale ir ieškoti vietos "nusileidimui." Skleidžiami gandai apie konsulato steigimą ir pan. Todėl konferencija nutarė budėti, mobilizuoti Kanados lietuvius, kad Lietuvos fašistai negalėtų panaudoti Kanados lietuvių kovai prieš tą judėjimą, kuris reikalauja demokratijos atsteigimo. Visi komunistai ir simpatikai, taipgi kitos fašizmo nepakenciamos srovės, turi budavoti savas organizacijas, bendrą judėjimą ir aiškinti lietuvių žmonėms, kad reikia sustiprinti veikimą prieš Lietuvos fašizmą, jei norime, kad Lietuvos liaudis išsvystų demokratiją.

Reikia Stiprinti Komunistų Frakcijas

Konferencija buvo patenkinta, kad per pereinamus metus Kanados lietuvių komunistų skaičius iš šimto daugo iki 150. Vadinasi, lietuvių komunistų skaičius padidėjo trečia dalimi. Tai didelis progresas. Tačiau, palyginus su tomis lietuvių masėmis, kurios simpatizuoja komunistiniam judėjimui, jis labai mažas. Mažiausia turėtų būti kokie trys šimtai.

Atsižvelgiant į tai, konferencija nutarė paraginti visus komunistus energingiau darbuotis komunistų skaičiaus didinime. Taip pat atsikreipti į visus lietuvius, kad stotų į komunistų eiles.

Kai kam gal atrodyt, kad

Pastabos

"Jei Ne Dabar, Tai Paskui Reiks"

Besikalbant su tais draugais, kurie dabar jau Ispanijoj, vienas iš jų pareiškė: "Jei ne dabar, tai paskui reiks kovoti su fašizmu, todėl nutarėm vykti į Ispaniją ir pradėti karą su fašizmu dabar."

Tas draugas pasakė daug teisybės. Ištikro, jei ne dabar, tai paskui reiks. Jei dabar mes leisime fašizmui laimėti Ispanijoj, tai paskui reiks su juo kovoti kur nors kitur.

Tie draugai, kurie nuykio kovoti prieš fašizmą Ispanijoj, jie nuykio kovoti ir prieš Lietuvos fašizmą, už atsteigimą demokratijos Lietuvoj, nes sumušimas fašizmo Ispanijoj pagreitintų sumušimą fašizmo Lietuvoj.

Garbė draugams, kurie pasišventė kovai prieš fašizmą. Tie draugai teikia didelę garbę visiems Kanados lietuviams.

Mr. King Negalėjo Kalbėti Kanados Žmonių Vardu

Kanados premjeras Mackenzie King labai išgyrė Hitlerį ir jo ministerius, su kuriais turėjo pasikalbėjimą. Vokietijos spauda plyšta begarbindama King pareiškimą.

Visai nedvejojant galima pasakyti, kad labai mažai rasime Kanadoj tokių, kurie jaustųsi patenkinti tokio King apsilankymu Vokietijon ir pasimatymu su Hitleriu ir kitais fašizmo tūzais. Kanados liaudis piktinasi Kingu del jo buckio fašistams.

Jei King norėjo išreikšti Kanados žmonių draugiškumą Vokietijos liaudžiai, kuri kenčia nuo fašizmo, jam reikėjo prisidėti prie antifašistų kovos prieš Hitlerį, o ne garbinti Hitlerį.

Sukruto ir Japonija

Kada Italijos ir Vokietijos fašistai pradėjo daugiau kištis į Ispaniją, tuojau atgijo Japonija rytuose su visokiomis provokacijomis prieš Sovietų Sąjungą. Matomai nori pabauginti Sovietų Sąjungą, kad ji mažiau remtų Ispaniją.

Tos trys šalys, Italija, Vokietija ir Japonija, šlandien yra didžiausiomis karu krustytojoms. Visos trys ieško priekabių, kada tik pasitaiko progą.

Gana Puiki Knyga Apie Sovietų Sąjungą

Margaret Gould knyga "I Visit the Soviets," kurią skelbia Liaudies Balsas, labai svarbi knyga. Margaret Gould yra gabi rašytoja, moka gražiai aprašyti tą, ką jai tenka patirti. Jos aprašymai apie viską, ką ji pastebėjo Sovietų Sąjungoj, labai patraukiant.

Margaret Gould nėra komunistė. Ji laikosi liberališkos minties. Žinoma, ne tokios liberališkos minties, kokios laikosi Hepburnas, ji stovi su demokratijos mylėtojais. Todėl jos knyga negali būti skaitoma šalieska. Ji aprašo tą, ką jai matė. Dėlto tą knygą galima naudoti atmušimui prieš priekiauti. Darbininkams, susiduriantiems su anglais ar kitos tautos žmonėmis, verta tą knygą įsigyti. Taip pat būtų nebologai, jei draugai pasiimtu pareigą paplatinti ją tarpe angliškai kalbančių žmonių.

Rengkitės Dalyvauti Liaudies Balsu Piknike

Kaip jau jūs žinote, laikraščiai kiekvienai metai rengia po vieną gerą pikniką kiekvienoj kolonijoj, kitaip sakant, organizacijos surengia laikraščiams po gerą pikniką. Liaudies Balsu administracija tikisi, kad ir Liaudies Balsu bus surengta po pikniką kiekvienoj didesnėj Kanados lietuvių kolonijoj. Toronte, kur išėma Liaudies Balsas, pikniko rengimą vadovaus pati administracija padedant visoms simpatingoms organizacijoms.

Toronte piknikas įvyks rugpiūčio 15 dieną, sekmadienį, lietuviams priprastoj vietoj—Westone, prie draugų Masių ūkio. Jei tą dieną lytų, jis bus nukeltas į kitą sekmadienį. Todėl visos organizacijos prašomos tą dieną nerengti jokių parengimų, o mobilizuotis dalyvauti Liaudies Balsu piknike.

Draugės ir draugai, kurie galėsite ką nors paaukoti del Liaudies Balsu pikniko, prašomi pranešti administracijai, o administracija užeis paimti. Taipgi kviečiame amerikiečius atsilankyti į Liaudies Balsu pikniką, kuriems aplinkybės leis. Turite atminti, kad pastaruoju laiku nemažai kanadiečių lanko Suvienytas Valstijas ir gana dažnai, o amerikiečiai, nebe taip dažnai, kaip lankydavosi pirmiau. Susimobilizuokite nors ant pikniko.

Toliau tilps pranešimai, kurie nurodys pikniko programą ir kitką. Prašome tēmyti tuos pranešimus ir persitikrinti apie prisirengimą piknikui.

Administracija

LAIKRAŠTININKAI NUBALSAVO EITI Į STREIKĄ

MONTREAL.—Kadangi Gazette paleido iš darbo R. A. C. Ballantyne, Montrealo laikraštinių gildijos organizatorius, visi Gazette skyriaus laikraštinkai nubalsavo eiti į streiką, kad priversti priimti jį atgal.

Kai kam gal atrodyt, kad

Mokslas, Technika ir Ivairenybės

SAULĖS ŠVIESA IR SVEIKATA

Saulės šviesa yra vienas iš daugelio aplinkybinių faktorių, kurie daro įtaką žmogaus sveikatai. Klimatas, jo giminytė su sveikata, ne vienintelis saulės šviesos klausimas, bet šviežio oro, vėjo, temperatūros, drėgmės, nuo jūrų lygio gyvenamos vietos aukštumo klausimas.

Zmogaus gyvybė gali pasilaikyti su mažai saulės šviesos arba visiškai be jos, gaudama tik maisto, užtekinai šviežio oro, miego ir mankštos.

Visa saulės šviesa nėra šviesa. Kada ją perleidžia per prizmą, ji suskyla į atskiras dalis. Jei tuos prizmos išbarstytus spindulius užleidžia ant kito daikto, tai susiformuoja spektras, vienam gale turintis raudonos spalvos spindulius, o kitam gale violetinės spalvos.

Šalę kiekvieno matomo šviesos bangų ilgio yra ir neįžiūrimi spinduliučiai. Violetinė spalva išduodanti gale yra daugiau susikoncentravę ultravioletiniai spinduliai, o raudoną spalvą atmušančiame gale yra susikoncentravę infra-raudonieji spinduliai.

Saulės šviesa yra mūsų natūraliu "šviesos" šaltiniu gyvybės. Daugelyje vietų, kur jos būna per daug ar per mažai, ne normalumų prašalinama dirbtinai būdu. Tačiau tiems dalykams padarytos lempos turi tą pačią energiją ir spindulius, kaip saulės šviesa. Jų pagaminimoji šviesa irgi skirstosi į tokius pačius spindulius.

Saulės šviesos galingumas ne visuomet esti tas pats. Kada saulė esti vidutiniskai aukščiau nuo žemės, jos spinduliai susideda iš sekančių nuosmičių: ultravioletinių nuo 1 iki 5, teikiančių žibėjimą nuo 41 iki 45 ir nuo 52 iki 50 nuosmičių infra-raudonųjų spindulių. Kada saulė esti žemiau, spindulių intensyvumas yra mažesnis, ultravioletiniai spinduliai sumažėja, o padidėja infra-raudoni. Juo aukščiau nuo žemės lygio, tuo daugiau didėja ultravioletinių spindulių nuosmitis ir mažėja infra-raudonųjų nuosmitis, su tuo abela energija padidėja. Iš degančio karbono gaunamas spinduliavimas beveik lygus saulės spinduliavimui.

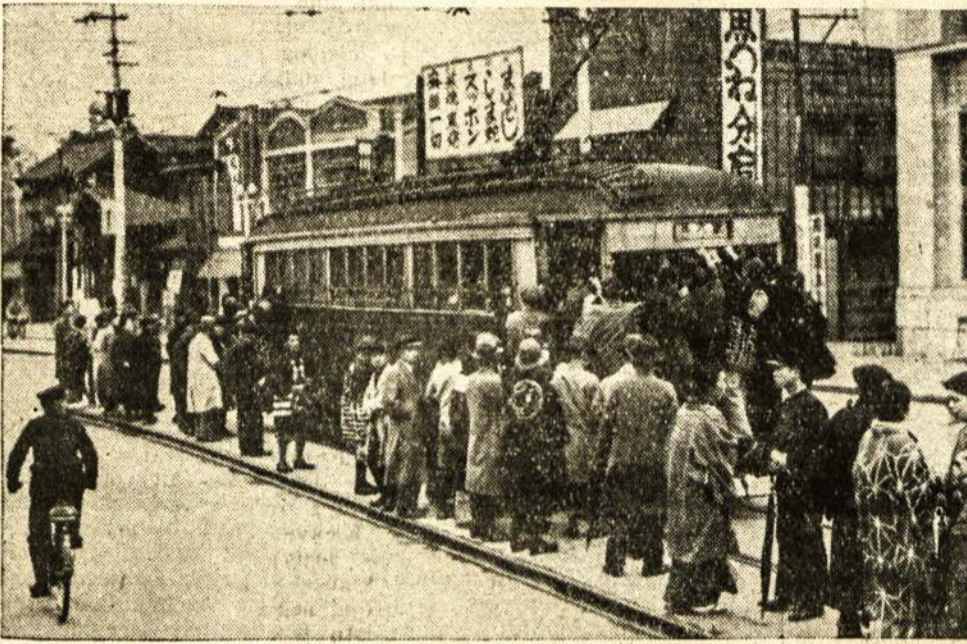
Stagiai užleidus ant žmogaus odos ultra- violetinius spindulius, ar jie būtų iš saulės ar iš dirbtinės lempos, už kelių valandų oda nudega. Tas nudegimo greitis priklauso nuo to, ant kiek žmogaus oda gali pakęsti tuos spindulius.

Zmogaus oda nėra apsaugos įrankis, bet organas, turintis nervus, maitinimo, cirkuliacijos ir apsaugos funkcijas. Ją atidenus prieš spindulius pagreitėja kraujo apytaka, maisto dalinimasis ir apsaugos nuo išmatų. Balta ir ne elastinga oda gal tik už trijų-keturų savaitių po stovėjimo prie jūros gali visiškai pasikeisti. Prieš spindulius atidengta oda pasidaro tampsnė, minkštesnė ir daugiau elastinga. Kraujuje pasidaro didelė permaina, greičiau jis teka per odą ir persiduoda į visą organizmą.

Apskaitluojama, kad blondinės spalvos žmonės nuo 40 iki 170 nuosmičių spinduliavimui yra jautresni, negu brunetinės spalvos. Moterys 20 nuosmičių už vyrus mažiau turi jautrumo. Taipgi jautrumas priklauso ir nuo laiko, maksimumas būna kovos ir balandžio mėnesiuose, per vasarą mažesnis, o spalį ir lapkričio mėnesius vėl padidėja. Asmenys, turintieji nesuvaldomų nervų sistemą, per daug aktyvias tiroidines liaukas, aukštą kraujo spaudimą arba aktyvią džiovą taipgi parodo didesnį jautrumą.

Taigi, ultra- violetiniai spinduliai, kuriuos gauna tiesioginiai iš saulės ir dirbtinių lempų, žmogaus sveikatai yra didelės svarbos. Jie pagelbsti žmogaus organizmą pagyti nuo sužeidimų, padeda apvalyti organizmą, pagyti nuo chroniškų ligų. Buvo atsitikimų, kur su spinduliais tapo išgydyta džiova, kuri pirmiau buvo skaitoma nepagydoma. Gerų atsitikimų padaryta ir kraujo spaudimo sumažinime.

Trumpi ultra- violetiniai spinduliai yra labai svarbūs ir žmogaus kaulams. Jie suteikia vitamą D, kuris reikalingas kaulų vystymui, nes jame yra kalcio, fosforo ir kitų reikalingų medžiagų. Tokiu būdu galima apsaugoti ir išgydyti kau-

Kairė, Tokio miesto gatvėkarių darbininkų streikas, kuris išreikštas labai lėtu važiavimu. Dešinė, mainierys su šeima ant lauko, po to, kai kompanija išmetė jį iš kompanijos lūšnos, nes jis buvo "persenas" dirbti. Tas įvyko Harlan apskrityje, Suvienytose Valstijose.

ly ligą, ricketą, prailginti augimą ir apsaugoti kaulus nuo praradimo kalkių. Tas labai svarbu ir dantims.

Tai vis gerosios spindulių pusės. Bet nepaslapstis, kad su spinduliais galima sunaikinti vabalus ir šaltakraujus gyvūnus. Apskaitluojama, kad su spinduliais galima iššluoti gyvybę, pradant nuo žmogaus iki žemiausio sutvėrimo. Per daug nusidėginimas ultra- violetiniais spinduliais prieš saulę gali odoje išvystyti visišką surimą ir iš to gautis degeneracinė pakaita. Toks pavojingumas dar nėra pilnai suprantamas, bet visgi yra užrekorduota, jog nuo per didelio nusidėginimo ultra- violetiniais spinduliais įvyko mirčių. Tos srities žinovas Hausmann irgi perspėja, kad per didelis nusidėginimas yra pavojingu. Jo manymu, yra pavojinga tiems žmonėms, kurie gauna per mažai tų spindulių, o paskui staigiai nusidėgina. Nuo to nukentėta ne tiek oda, kiek centralinė nervų sistema, ypatingai smegenys. Tad žmonės turi būti atsargūs ir suprasti, jog gamtoje yra ne tik tvieriamosios jėgos, bet ir naikinamosios.

Pagal prof. Laurens, M. G.

KOKIA SVARBIAUSIA MAGIJA BUS NEW YORKO PARODOJ

Būsimoji 1939 metais pasaulinė parodij New Yorke vyriausios magijos punktu bus "galvos nukirtimas." Triukas įvyks sekamai: magikas pašauks bent kurį iš audencijos ant scenos ir užhipnotizuos (taip išrodys), po to, du jo pagalbininkai žmogų uždės ant marmurinės kaladės; magikas ištrauks iš makšties kardą, pirštu patikrins ar jis aštrus ir su juo nukirs aukai galvą, galva nusiris žemiau kaladės. Toks triukas bus nelabai malonus žiūrėti, ypatingai tam, kuris bus pilnai pavalgęs.

Toliau, audencija bus kviečiama ant scenos pažiūrėti, kaip atrodo kūnas su nukirsta galva. Paskui magikas paims iš ragazės galvą, ją pridės prie kūno, apdengs šilkais, išstas kelis magiškų žodžių ir auka vėl atsistosis nenukentėjęs.

Tas triukas bus padarytas sekamu būdu: kaladė bus taip sutaisyta, kad uždėjus ant jos žmogų, jo galva nematomai bus nulenkiama į vidų, o toji vieta iškilis vaškine galva, kurią magikas nukirs ir ji nusiris į ragazę. Suteikimui didesnio vaizdo, bus naudojami karvės plaučiai, iš kurių sunksis kraujas.

Sis triukas bus reklamuojamas, kaip naujausias magijos išradimas, tačiau egiptėnai jį naudojo jau prieš 6,000 metų.

TECHNIKA ATIMS IS LAIVAKROVIŲ DARBUS

New Orleans uoste buvo išmėgintas naujas mechaniskas aparatas, kuris naudojamas kroviniams į laivus krauti. Aparatas veikia taip, kaip robotas: galima jį valdyti su automoturu arba su elektriniu motoru. Įtaisymas turi geležines rankas, su kuriomis paima krovinius ir juos pristato laivan. Per valandą laiko su juo į laivą buvo sukrauta apie 4,000 baksų, kas reikiška buvo tas padaryta be darbininkų ir per pusę laiko.

BIBLIOGRAFIJA

"AS APLANKIAU SOVIETUS"

Tai 166 puslapių knyga, parašyta garsiosios sociologės, Margaret Gould, buvusios žymiausios Toronto vaikų auklėtojos, o dabar žymiausios Toronto Daily Star korespondentės.

Autorė yra baigusi Toronto universitetą. Studijavo sociologiją. Po tam buvo paskirta vadovauti žymiausioms vaikų auklėtojų įstaigoms. Norėdama papildyti savo žinyną, praeitais metais lankėsi penkiose Europos valstybėse: Anglijoje, Danijoje, Švedijoje, Suomijoje ir Sovietų Sąjungoje, studijavimui vaikų auklėjimo metodu. Iš pirmųjų šalių nieko nepasinaudojo, o apie Sovietų Sąjungos vaikų gyvenimą parašė knygą. Tai įdomi knyga, kurioje galima rasti kokiąs metodus yra auklėjamas Sovietų Sąjungos jaunimas, kaip organizuoti vaikų darželius, prieglaudas, kokių santykius turi dirbančios motinos su savo kūdikiais, ar egzistuoja šeimos, ir vaizdingai apibūdinta daugybė kitų klausimų, kuriuos darbininkų priešai mėgina aiškinti labai atžagareiviškai.

Autorė nėra komunistė. Ne kurie knygoj atspausdintieji raštai peritais metais tilpo didžiausiam Kanados liberalų dienraštyje Toronto Daily Star. Knyga išleido buržuazinė įstaiga ir ji pardavinėjama visuos didesniuose knygynuose, tarp jų ir Eaton krautuose.

Knygoj yra trumpa įžanga, padaryta The Toronto Daily Star prezidento J. A. Atkinson. Štai ką jis sako apie Margaret Gould: "Kada aš sužinojau, kad panelė Margaret Gould ketina atsilankyti į Sovietų Rusiją ir kitas Europos šalis, aš tuojau kreipiausi su kvietimu parašyti straipsnius del Toronto Daily Star." Toliau jis sako apie tuos straipsnius pasisekimą: "Straipsniai patraukė plačią Star skaitytojų atydą ir aš džiaugiuosi, kad ne kurie iš jų tampa perspausdinti ir nenustoją nuolatinių vertės."

Autorė vaizdingai nupiešia, kaip prieš keliauįnt į Sovietų Sąjungą jai kiti kalbėję, jog ten nuvykusieji neturi jokios laisvės pamatyti ką jie nori, o turi pasitenkinti tuo, ką jiems padarė; kaip nekurius moterys viena kitą gąsdino, būk negalima niekur dairytis, o paskui jos rado visišką laisvę. Vaikščiojo kur norėjo ir kalbėjosi su kuo tik norėjo ir apie visas gyvenimo problemas.

Ypatingą dėmę atkreipė autorė į vaikų auklėjimą ir motinų prižiūrėjimą. Ji tik Sovietų Sąjungoje, lankydamą vaikų auklėjimo institucijas, sužinojo, kad vaikų mokymas prasideda jam gimus. Jai pareiškė Maskvos institute, kad vaiko mokymas prasideda nuo pat jo gimimo, kad padaryti jį socialiniu tvariniu, kooperatyviniu nariu veiklios dinaminės draugijos. "Mes netikime, kad kūdikis privalo save izoliuoti ir sudaryti lyg ir savąjį pasaulį. Tas nėra gerai nė jam nei draugijai," pareiškė vienas vaikų auklėtojas. "Nekurie mano, jog kūdikis y-

ra per jaunas protauti. Bet mes žinome, jog kada kūdikis nori, kad jį paimtų kas j rankas, tai jis verkia, reiškia jis jau išmokęs gauti tokiu keliu, ko jis nori. Nekurie žmonės ir per visą gyvenimą vaduojasi viena lekcija."

Autorė plačiai apibūdina vaikų darželius, auklėtojų ir kitų įstaigų veikimą. Nurodo, kad tuo laiku, kada ji lankėsi (1936 m. pavasarį), tokių darželių buvo apie 10,000, kuriuose buvo prižiūrima apie 9 milijonai priešmokyklinio amžiaus vaikų.

Darželiuose ir auklėtuose autorė užtikro pavyzdinę tvarką, švarą ir gerą vaikų medikalinę priežiūrą. Ten vaikai mokinami "daugiau savystoviai veikti, be jokios ryškios disciplinos ir pratimais prie draugišnio gyvenimo. Nemokinama, kad kitas jam patarnautų, bet kiek galima jam leidžiama patikėti atsinešti sau maistą, tvarkingai sudėti žaislus, laikyti bendros drauginės tvarkos, švariai užlaikyti savo nosį ir popierinius sumesti sulgysanitariu reikalavimų ir tam tikras dėžes. Tokiu būdu pas. vaikus iš jaunų dienų vystosi savystovus, draugišnis gyvenimas.

Vaikai nuo pat jaunų dienų mokinami technikos, tą jie gauna iš visokių žaislų.

Svarbiausia domė kreipiama, kad vaikas j mokytoją ar auklėtoją nežiūrėtų, kaip jį pripaaukėja, kvailos disciplinos spaudėtoją, bet kaip j save patikimą draugą. Tą jis jau pradeda jausti vaikų darželiuose ir toliau mokyklose įgauna visišką mokytojų pasitikėjimą.

Į tėvus Sovietų auklėjimo institucijos kreipia nemažiau domės, kaip j vaikus. Sankia jų susirinkimus ir plačiai apibūdina apie vaikų auklėjimą; jiems išaiškinama ne tai, kad tokiame ir tokiame atsitikime jie vaiką muštų, bet suprastų ko jį vaikui reikalinga ir galėtų patenkinti jį ir kartu padaryti naudingi drauginiam gyvenime.

Kaip elektrotechnikui reikalinga žinoti, kaip veikia jo stotis, kaip atsiumų j visą veikimą toks ir toks veiksmas; kaip kiekvienam dirbančiam vyrui ir moterei reikalinga žinoti, ką reikiška jo atliekamas darbas tai industrijai, ant kiek jis prisideda prie produkcijos vystymo ir ant kiek tas produktas turi reikšmės draugijoje, taip ir auklėtojas ar mokytojas privalo žinoti, kaip jaučiasi vaikas ir ko jam reikia, kad jį padaryti geru visai draugijai. Tai vis klausimai, j kuriuos galima rasti atsakymus minėtoji knygoj.

Taipgi autorė paličia šeimyninius, religinius, tautų santykiavimus, naujosios konstitucijos reikšmę ir kitus opiuosius klausimus. Plačiai išdėsto žmonių ekonominį gyvenimą, nurodo, kad vietoj šilkų, jie dar turėtų pasitenkinti medvilne, bet tas kaltė senoj rėzimo, o ne jų. Tačiau jie mokslo srityje skirtingi nuo viso pasaulio; jie apsirūpinę jaunatve ir senatve, jiems prieinamas mokslas. Milijonai naujosios inteligentijos veda ją j negirdėtą pasaulyje gerlaikį. Reiškia, ji su visais miestiečiais, kaimiečiais, juo-

OPIUMAS GRASINA PASAULIUI

Praeitą mėnesį Tautų Lygoje opiumo komitete buvo svarstomas opiumo klausimas, kur paaiškėjo, kad opiumas grąšina pasauliui, nors jo daugiausia padaroma Japonijos teritorijoje. Sako, kad Činija apie 50 nuosmičių sumažino opiumo gamybą, bet už tai padidino Japonija. Mandžūrijoj legaliai auginamos opiumo aguonos. Taipgi japonai, kaip tik užėmė šiaurės Čahar plotus, tuojau po prievarta padidino opiumo aguonų plotus ir įsteigė morfino fabrikus. Šie fabrikai pagamina penkiolika kartų daugiau heroino, negu juo reikia pasauliui. Prie to, j Mandžūriją dar importuojama nuo 40 iki 50 tonų opiumo.

Su gaminimu opiumo japonai nori nusilpninti činuis, ypatingai Mandžūrijoj ir Jahol provincijoje. 1935 metais Mandžūrijos miestuose nuo opiumo mirė apie 6,000 žmonių. Vien tik Harbine yra 300 heroino denių, kuriuos kasdien atlanko apie 50,000 žmonių. Feochiatien mieste yra 102 laisnuoti opiumo salionai, kurių kiekvieną kasdien anlanko apie 20 europiečių ir apie 300 vietinių.

Iš Dairen miesto kasdien išsiunčia Amerikon tūkstančius laišku, kuriuose įdeda opiumo. Podol apylinkėje yra įsteigta tūkstančiai opiumo denių neturintiems valstiečiams. Kada jie atveda parduoti gyvulį arba atneša kokį ūkio produktą, jiems tai apmoka opiumu.

Tientsine, Činijoje, kur japonai turi konsekcijas, yra 200 heroino fabrikų su 1,500 japoniečių ekspertų ir 10,000 činiečių darbininkų. Ten yra šimtai viešbučių ir salionų, kur parduodama narkotikai. Prie to, iš Tientsino kas savaitė išveža apie 500 kilogramų, iš kurių apie 90 nuosmičių patenka į Suvienytas Valstijas.

POLICIJA IESKOJO "KIDNAPINTOS" MOTERIES

MALDEN, MASS. — Massachusetts, New Hampshire, Maine ir rytų Kanados policija liepos 5 dieną pabaigė ieškojus "kidnaperio," kada 34 metų amžiaus moteris, Lepage, sugrįžo namo užpykus ant savo vyro, bet tuojau dalykas išsiaiškino.

Ji su savo vyru važiavo į Kvebeko provinciją. Važiuojant per Maine valstiją užsimanė šiek tiek kojos duot atsigaut ir išlipi iš automobiliaus. Neužilgo pro automobilijų pravažiavo kitas, kuriame spiegd moteris ir baltais žengia pirmyn.

Tai įdomi knyga, kurią patarina perskaityti kiekvienam darbininkui. Ypatingą dėmę turėtų kreipti ir tie, kurie save laiko darbininkų užtėrėjais, bet iki šiol dar viską juodina, kas tik yra daroma Sov. Sąjungoje. Jie sako, kad komunistinė spauda neteisingai rašo, tai patartina perskaityti ką liberalai sako. Tas daug jiems pagelbėtų ir daugelyje atsitikimų neleistų save pasistatyti pajuokai del nežinomo padėties toj šalyj, kuriuos gyvenimas visą pasaulį pradeda sukkti apie savo ašį.

Knyga lengvai įskaitoma ir kaina tik 50 centų. Kietais aptaludais vienas doleris. Galima užsisakyti ir per Liaudies Balsą. M. G.

teris. Lapege pamanė, kad spiegia jo moteris, todėl jis nieko nelaukdamas vijosi iki įvažiavo j griovį ir susižeidė. Moteris, nesuradus savo vyro, gavo pagalbą iš kito motoristo ir nuvažiavo j artimiausį miestelį, ten įsėdo traukinį ir parvažiavo namo. Namie paaiškino, jog jos ieško kaip kidnapintos. Tada sėdo traukinin ir išvažiavo vyro ieškoti.

SENMERGES REIKALAUJA PENSIJŲ

Birželio 5 dieną Londone gatvėms demonstravo 3,000 senmergių ir reikalavo sau ir savo seserims pensijų. Joms vadavo senmergių nacionalė organizatorė Frances White. Jos nešėsi daugybę plakatu, kuriuose buvo reikalaujama senmergėms pensijos nuo 55 metų, vietoj dabar mokamos nuo 65 metų amžiaus.

GEISA MERGINOS PO GUL-LIMO STREIKO IŠKOVOJO DIDESNĮ UZMOKESTĮ

Japonijoj merginos, kurios šoka įvairiuose baluose, pašonkina svečius, daro tam tikrus pasilinksminimų paradus ir linksmina girtaujančių grupes, vadinamos geisa merginomis. Jų algos yra pasakiškai mažos.

Liepos 1 dieną Kisaraso mieste, budistų salėj 100 geisa merginų sugulė ant akmeninių grindų, reikalaujamos algos pakėlimo. Ten išgulėjo penkias paras ir laimėjo savo streiką. Jų sutalkyme dalyvavo salės aukštas kunigas, policijos viršininkas ir du miestelio viršininkai ir sutiko joms pakelti algą apie 9—12 centų už "hon"—apie dvejų valandų laiką, per kurį sudėgą žibintas.

Kadangi du trečdaliai pakeltos algos teks geiša namų savininkams ir restoranų laikytojams, tai merginoms teks tik po centą viršaus už "honą."

A P S I VAINIKAVO "KARALIUS" IR IESKO KUR IŠKURTI VALSTYBĘ

VARSAVA, Lenkija, Liepos 4.—Apsivilkęs skolintais drabužiais Jonuš Kwiek, 52 metų amžiaus, Lenkijos armijos stadione, šiandien tapo apkarūnuotas "Pasaulio cigonų karalium." Tai pirmas nuo dešimtojo amžiaus Lenkijos karūnuotas cigonas.

Jis pareiškė laikraščiu reporteriams, kad vyksias Italijon pas Mussolinį su prašymu leisti Ethiopijoj jam įsteigti cigonų valstybę. Taipgi patiekias Lenkijos užsienio reikalų ministrui peticiją, kad tas cigonų reikalus patiektų Tautų Lygai.

ATEITYJE MAISTAS B U S AUGINAMAS SINTEI-NEJ DIRVOJ

Amerikos chemistų draugijos tyrinėjimai rodo, kad ateityje augalus bus galima užauginti visiška sintetinėse aplinkybėse, kuriuose šviesa, šiluma, augalų maistas, dirva bus patiekta jiems sintetiniu būdu. Tokiems augalams nebus svarbu nei dienos šviesa, nei jokios oro aplinkybės, bet bus liuos nuo vabalų, rūdžių ir kitokių augalų ligų. Mažuose miestų kvaraluose bus galima užauginti tiek augalų, kiek dabartiniams laikams užauginama plačiuos

kaimų plotuos. Taip sako chemikas Morrison.

SOVIETŲ MOKSLININKAI NAUJU BŪDU GAMI-NA GUMĄ

MASKVA, Birželio 30. — Po ilgų eksperimentinių peržvalgų Sovietų Sąjungoj gamtinės gumos produkcija pradėdama ant industrinės skalės. Išvystymui buvo išrinktas vadinamas kokosagaus augalas, kuris auga trylikoje šalies provincijų ir pirmais metais išduoda 12.4 nuosmičių gumos, o antrais metais išduoda 23.5 nuosmičių.

Šiais metais tuo augalu bus apšėta 45,000 akrų žemės kolektyvinėse ir valstybinėse farmose, iš ko manoma gauti 200 tonų gamtinės gumos.

VYRAS PARSIDUODA UZ \$1,000

Torontietis, Charlie Collins, 30 metų amžiaus, išgirdęs, kad Nova Škotijoj pereitais metais vienam pavyko save parduoti moterei už \$2,500, jisai sumani- no kainą iki \$1,000 ir paskelbė savęs parsidavimą. Sako, jei jį kokia moteris nupirktų, tai mestų kvarbininko darbą.

PIPIRNIČIA

PIPIROGRAMA NUO JURGIO PIPIRO

Brangūs Prieteliai:

Aš baisiai nustebau pastebėjęs Liaudies Balse aprašymą, kad aš miręs. Tačiau aš ne tik nemiręs, bet dar ir naudingą darbą atlieku.

Mano tikslas visuomet būti tenai su pipirais, kur eina koks nebut nesuapratimas. Todėl ir šiuo sykiu aš slaptai atvykau į Londoną, Anglijoje, kad persitiktinti, ką veikia tas nesikišimo komitetas ir kodėl nėra sutikimo jo narių tarpe.

Tikėsit, ar ne, aš čia patyriau daug įdomių dalykų. Kada buvau Toronto, tai maniau, kad nesikišimo komitetas turėjo sau už pareigą neleisti kitom šalininkams ir Ispanijos reikalus. Mat taip buvo rašoma. Bet kaip dabar pamačiau, tai nesikišimo komitetas to neatlieka. Nesikišimo politika aiškinama visai kitaip.

Vokietija ir Italija siunčia fašistus ir amuniciją į Ispaniją, todėl tame nesikišimo komitete jų atstovai kovoja, kad niekas nagų nekėstų prie jų siunčiamų fašistų ir už tai nekaltintų Hitlerio ir Mussolinio.

Anglijos valdžia nori, kad laimėtų Frankas, todėl visokiais būdais jam gelbsti. Bet jį žino, kad tokia valdžios politika nepatinka daugumai žmonių. Už tai jos atstovai nesikišimo komitete veda kovą, kad niekas nesikištų į Anglijos valdžios politikos reikalus ir nekaltintų demokratijos išdavime.

Francijos valdžia panašiai daro, kaip ir Anglijos valdžia, todėl ir jos atstovai kovoja, kad niekas nesikištų prie Francijos valdžios politikos ir nekaltintų jos už talką Frankui.

Taigi, kaip matote, visos šalys į Ispaniją kiša savo nosis. O nesikišimo komitetas kovoja, kad niekas per tas ilgas nosis neužvežtų gerai.

Aš manau, kad jūs paklausite, ką aš veikiu tame nesikišimo komitete. Aš, mieli pipirinkai ir pipirinkės, vieni vienas teisingai laikausi. Aš visai nesikišu į Ispanijos reikalus, o tik duodu pipirų paustyti visiems, kurie tik savo ilgas nosis kiša į Ispaniją. Dėka mano pipiramų, nesikišimo politika eina visai kiton kryptin. Mat kas daugiau kalba apie nesikišimą, o daugiau kišasi, tam duodu karčiųjų pipirų.

Ką aš daugiau veikiu? Labai daug. Dalyvavau Anglijos imperijos konferencijoj. Apie tai parašysiu vėliau. Nusėkiau pasakui Kanados premjerą j Berlijną ir tėmyjuo Kingo pasikalbėjimą su Hitleriu. Parašysiu ir apie tai.

Aš, mieli pipirinkai ir pipirinkės, dirbu išpraktaudamas. Tik jūs, susimildami, nesusaukite tenai ant vietos. Malkite pipirus ir duokite visiems, kurie tik kokių nors zbitkus daro. Jūsų draugas, Jurgis Pipiras

Lietuvoje

UŽ "BAISIAS" KONTRABANDAS SMARKIAI BAUDŽIA

Pagėgiai.—Balandžio 2 dieną ponis P. važiavo į Panevėžį aplankyti savo tėvų. Į Pagėgių stotį jį palydėjo vyras su pažįstamais, įteikė gerą "ryšulėlį" lauktuvių tėvams parvežti ir palinkėjo laimingos kelionės. Ponia sau laiminga ir linksmą išvažiavo. Traukinys smarkiai bėga: Tauragė, Lydavėnai—tik spėk skaityti stotis. Čia pat ir Panevėžys. Ponia išlipa su "lauktuvėmis" į peroną, randa belaukiantį tėvą ir deda čemodanus į vežimą. Bet tuo tarpu pėk šis proiesna ponas, parodo policininko liūdimą ir prašo atidaryti čemodaną. Ponia sukreda šaltis... Tačiau turi atidaryti... Policininkas, pažūrėjęs į vidų, praneša, kad šias "dovanas" jis pasiimsias ir surašo protokolą.

Birželio 2 dieną Panevėžio apylinkės teismas nagrinėjo jos bylą ir už šią baisiąją kontrabandą atsakovę nubaudė sumokėti kelis tūkstančius litų, o ne tai 9 mėnesius kalėti. Bet prasikaltė Pagėgiuose turi keliolikos tūkstančių litų vertės namus. Vadinas, bus iš ko išieškoti.

Ant tos ponios tokia "koronė" krito už tai, kad ji vežė kontrabandines prekes: 9 kilogramus žiebtuvėlių, akmenų, 718 žiebtuvėlių ir 24 kortų kalades.

JAUNALIETUVIS ISNAUDOJO MERTINĄ IR DAR NORĖJO ĮKALINTI

Kaunas.—Studentas A. Makauskas pernai draugavo su vienos istaigos tarnautoja M. B-tė. Mergina turi per 30 metų ir už Makauską gerokai vyresnė, bet merginos teigimu Makauskas vistiek ją ketinęs vesti, tačiau sutauktuose atidėlojęs, dėl to, kad trūkstas pinigų, neturįs išeiginių draubūžių ir kitko. Tada mergina Makauskui pas vieną Kauno suvėjų užsakė juodo krepo išeiginį kostiumą, už kurį užmokėjo 280 litų. (B-tė teismui patiekė to suvėjų sąskaitą), nupirkus 6 apatines kelnes, penkerius gerus viršutinius marškinius ir kitką, sužadėtiniai važiuojant per kalėdas namo, jo seseriai įdavus suknelę, kelis pusbonkus krupniko ir t. t.

Bet kai tik B-tė Makauską papuošus, tai jis pradėjęs su kitomis draugauti; su nauju kostiumu ir filijų balių irgi ne su ja nuėjęs, o su kita.

Mergina pastebėjus, kad ji yra suvedžiota, kreipusis į Makauską, prašydamą gražinti draubūžius arba pinigais atsiliegti, bet Makauskas nieko neatsakęs. Tada B-tė parašė tos korporacijos pirmininkui, kurios Makauskas yra nariu, raštą, prašydama pirmininką, kad jis Makauską paragintų atsišaukti, Makauskas vis nieko.

Nukentėjusi parašė laišką Makausko broliui į jaunalietuvių centrą. Tie laiskai nepatiko Makauskui ir jis B-tę patraukė kaltinamąją už jo vardo žeminimą, garbės pėsimą.

—Ar ketinai B-tę vesti?—Užklausė teisėjas Makauską.

—Niekuoomet apie tai nekalbėjau, garbės žodis, kad neketinai!

—O tuos draubūžius ir kitką emei iš jos?—Emiau!

—Tai kodėl emei, jeigu nežadėjai vesti?—Ponas teisėjas, ji man mokėjo už tai, kad su ja turėčiau santykius...—atsako B-tės kaltintojas Makauskas.

Apylinkės teismas B-tę išteisino.

Reiškia to studento protavimas pilnai atitinka tautininkų dvasias, pats prisipažino, kad viską padarė, bet skaito, jog buvo užmokėstas už jo patarnavimą. Ir Smetona sakosi, kad patarnavęs lietuvių tautai ir baudžia visus, kas tik prasitaria apie teisėtus vyriausybės nuvertimą.

KRUVINOS MUSTYNĖS BUDVIETYS

Seinų apskrityje, Budvietyje, birželio 13 dieną buvo švento Antano atleidai ir per juos gatvė kilo smarkioms mustynėms. Susipėkė dviejų kaimų "jaunimas", Vingrėnų ir Strimbagalvės. Pavartota šaunamas ginklas. Penki žmonės sužeisti: Vasiukonis, gaves šūvį į koją, Zukas, gaves peilės smūgį, pripuoliamas pilietis Valentukonis išvežtas į Kauną, Šaudys, Karaliūnas ir ka-

rabelninko mergaitė; be to, nušautas Malinausko arklys.

DEL JAUNOS MERGAITĖS PALIKO ŽMONA, VAIKUS IR KOKLES

Kursėnai.—Kursėnuose atsitiko gana tragikomiškas nuotykis. Koklių ir plytų dirbtuvėje nuo senai dirbo tūlas meisteris, 45 metų amžiaus. Pernai dirbtuvėn priėmė jauną 16 metų mergaitę. Mergaitė graži. Savo gyvumu ir grožiu ji nejučiuomis pavėrgė minėto meisterio širdį. Ir viso to pasekmėje, prasidėjo pasireikšti simpatijos. Meisteris mergaitės širdies neužkariavo, nes pastebėjo, kad ji slapta vaikšto su kitais. Įsisteidamas žūt būt, jis prikalbėjo mergaitę, kad ji važiuotų su juo į kitą miestą ir ten apsigyventų. Ir gegužės mėnesio paskutinėmis dienomis savo sumanymą įvykdė. Abu dingo iš Kursėnų be žinios. Meisteris paliko žmoną ir keturis vaikus, bet to dirbtuvėje du nebaigtus degti koklių pečius.

Be to dviejų dienų kelionės, abu grįžo kupini nusivylimu. Dirbtuvėje, nei meisteris, nei jo mylimoji, nei meisterio, nei jo mylimosios dar nerado. Po ilgų prašymų ir savo kaltės apgalvestavimų, meisteris darban buvo priimtas, bet prižadėjo, kad daugiau šposų nekrės.

BLOGAI ATRODO RUGIAI

Rokiškis.—Rugiai pradėjo žydėti, bet jie yra tokie žemi, kad vietomis gerų rugių aukštis te siekia vos keliasdešimtis centimetrų. Bus mažas kraikas. Nuo dideliu šalnu geriosios pievų žolės iššalo. Dobilai labai blogi. Ūkininkai susirūpinę, kad turės mažai pašaro.

DU KUNIGAI VARŽĖS DEL TURTINGO "NABAŠNIKO"

Per praeitą mėnesį Kovarske įvykusias vieno labai turtingo bažnyčių fondatoriaus amerikiečio tėvo laidotuves įvyko konfliktas tarp kovarskiečio klebono ir ukmergiškio kanaaninko, del kurio pastarasis sunkiai susirgo ir dabar gydosi Kauno ligoninėje. Tuo laiku, kada jau buvo laikomos mišios už mirusį turtoolio tėvą, sužinojė apie tai, ir ukmergiškis kanaaninkas atskubėjo mišiu laikyti. Kovarskiečių klebonui toks už akių užbėgimas, žinoma, nepatiko, ir jis nelaukdamas kanaaninko mišių pabaigos, įsakė nešti karštą į kapines. Tokiu būdu į kapines kanaaninkui teko vienam paskui ateiti. Čia pat kapinėse ir prasidėjo ligos pradžia. Apie kanaaninko susirgimą buvo pranešta Ukmergės bažnyčioje iš sakyklos, bet jį žmonės sutiko labai šaltai.

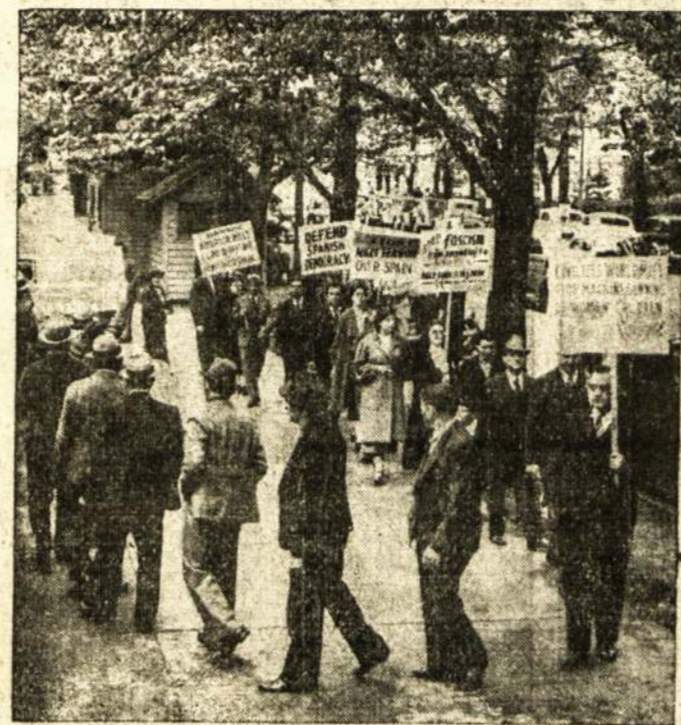
KETURI STAMBŪS ŪKININKAI NULINČIAVO SAVO KAIMYNĄ

Keturi Užubalių ir Pazukų kaimo, Pušaloto valsčiaus, ūkininkai, Strielčiūnas, Paulikonis, Barisas ir Rutkauskas, mirtinai nukankino savo kaimyną ūkininką Blinkievičių.

Ivykį smulkiai ištyrus, gautos tokios žinios: Birželio 4 dieną ūkininko Paulikonio tarnas netoli Užubalių kaimo krūmuose rado du maišus dviejų centnerių svorio grūdų. Apie radinį tarnas pranešė savo šeimininkui, o pastarasis—savo artimiesiems. Vienas iš jų, Užubalių kaimo ūkininkas Rutkauskas, nuspurdė, kad tų grūdų ateis kas pasiimti.

Nuo birželio 4 dienos dieną ir naktį prasidėjo nuolatinis budėjimas. Budėjo pakaitomis Barisas, Strielčiūnas, Rutkauskas ir Paulikonis.

Pirmąsias dvi naktis prie grūdų niekas neatėjo, tačiau sargyba nebuvo nutraukta. Birželio iš 6 į 7 dieną apie 12 valandą naktį, Rutkauskas vykdamas pakeisti sargybini, kelyje pamatė einantį Mykolą Blinkievičių, kurį jau ankščiau buvo įtaręs vagystės autorium. Į krūmus, kur dingo Blinkievičius, Rutkauskas iškvietė Paulikonį ir Strielčiūną. Prasidėjo Blinkievičiaus ieškojimas. Kadangi tamsoje darbas netaip sėkmingai ejo, į darbą pastarieji pasikvietė iš gegužės grįžtančius Užubalių kaimo jaunuosius — Jasiūną ir Bručą, sakydami, kad reikalinga pagalba "žvėries pagavimui". Neilgai trukus Paulikonis

Priešfašistiniai kovotojai pikietuoja Vokietijos ambasados rūmus Washingtono ir reikalauja ištraukti iš Ispanijos visą Vokietijos armiją. Panašios kovos reiškiasi ir Kanadoje.

"žvėrį" sugavo atokiai nuo buvusio saugojamų grūdų, prie akmenų krūvos. Tas "žvėris" buvo Mykolus Blinkievičius, apie 40 metų, Pazukų kaimo ūkininkas.

Bendromis jėgomis Rutkauskas, Paulikonis ir Strielčiūnas Blinkievičių areštavo ir nusivare į Užubalių kaimą, Paulikonio klotijam.

Į klotijam Paulikonis atsinešė gerai įmirkytas storas virves, o Rutkauskas pasikvietė ketvirtą sargybos narį—Barisą. Prasidėjo "teismas". Blinkievičius grūdų vagystėje kaltu neprisipažino. "Teisėjai" priėjo išvados, kad reikalingos griežtesnės priemonės norint gauti kaltinamojo p r i s i pažinimą. Blinkievičių kniūpsčia paguldė ant žemės, nuėmė kelnes ir šlapiomis virvėmis pradėjo "skaityti". Tą "skaitymą" atliko visi iš eilės besidarbuodami 3—4 valandas.

Diena įpusrytėjo, nukankintas, skausmų pervertas ir beapstas už žmonių nuodėmes, Blinkievičius kaltu prisipažino, kad vogęs Rutkausko grūdus, o prieš tai—Barisą.

Po "atgailos" ir prisipažinimo "teismas" nutarė Blinkievičių perduoti policijai. Nusivėdė į Paulikonio grįčia, ten davė vandens nusiprausti ir atsigalvinti.

Kol Blinkievičius apsirūpino, jau buvo pakinkytas arklys. "Teisėjai" nusikaltėli įsėvė į Pušaloto policiją. Kelyje "tardymas" dar tęsėsi, bet Blinkievičius į klausimus nebeatsakė.

Pasiekus Pušalotą, Strielčiūnas, kaip valsčiaus tarybos narys, arkli pasuko į valsčiaus kiemą. Išlipė iš vežimo "teisėjai" "nusikaltėli" norėjo vartyti į policiją, bet bežadindami pamatė, kad tariamasis nusikaltėlis jau negyvas... Paskubomis iššaukė vietos felčerį, kuris konstatavo mirtį.

Atrodė, kad jau viskas: "teismas" sprendė ir pats sprendimą įvykdė, bet išėjo kitaip. Policija visus "teisėjus" sulaukė ir perdavė tardytojui, o pastarasis visus pasodino į sunkiųjų darbų kalėjimą.

Apskrities gydytojas Didžiulis, apžiūrėjęs Blinkievičiaus lavoją ir padaręs skrodimą, konstatavo, kad Blinkievičius mirė nuo sunkaus smūgio, kuris buvo pataikytas į patį viršugalvį. Tai padaryta buvo kietu įrankiu. Nuo virvių smūgių nukentėjusioji vieta likusi juoda mėlyne. Nosies kremzlė sulaužyta.

Velionis buvo dar 42 metų. Paliko šeimą. Pazukų kaime turėjo nedidelį ūkį, kuris įkeistas Žemės bankui.

Jo užmūšėjai visi stambūs ūkininkai, surbrendusio amžiaus. Vienas iš jų—Barisas 62 metų. Vienas Bariso sūnus kunigas, antras—inžinierius; kiti studentai. Visa šeima susideda iš "pa-vyždingų" katalikų.

Siuo įvykiu nepaprastai sužadinta apylinkė. Toks žiaurus rankinimas artimo ir kaimyno rado didelį nusikaltėlių sužvėrėjimą.

STREIKUOJA KAUNO MŪRININKAI

Kauno statybv darbininkai pareikalavo rangovų pakelti jiems atlyginimą, o kol nepakeltas atlyginimas, jie sustojo dirbti. Darbininkai reikalauja pakelti jiems atlyginimą apie 25 nuosimčius. Ligi šiol mūrininkai ir tinkoriai už darbo valandą gaudavo nuo 1 ligi 1.15 lt., dabar prašo 1.60 lt.; plytų nešiotojai gaudavo 80 centų, dabar prašo 1 lito; paprasti darbininkai gaudavo apie 4 litus per dieną, o dabar prašo 6 litų. Su tokiais reikalavimais kreipėsi ir pas Kauno darbo inspektorių.

NATURALINIS GYVENTOJŲ JUDEJIMAS

Statistikos biūro duomenimis per balandžio mėnesį visoje Lietuvoje buvo 1,339 jungtuvės, gimė 4,108 kūdikiai, mirė 2,985 asmenys ir priaugo 1,123 asmenys.

Is viso per pirmuosius 4 mėnesius buvo 7,255 jungtuvės, gimė 19,773 kūdikiai, mirė 13,641 asmuo ir priaugo 6,132 asmenys.

Is viso balandžio mėn. gimusių 8,7 nuosimčiai gimė nemoterystėje, o per visus keturis mėnesius nemoterystėje gimusių skaičius sudarė 7,2 nuosimčius. Pernai per tą pat mėnesį nemoterystėje gimusieji sudarė tik 5,9 nuosimčius.

Is balandžio mėnesyje mirusių 538 kūdikiai iki 1 metų, kurie sudarė 13,1 nuosimčių visų gimusiųjų tame mėnesyje.

PRASO ASMENS SAMDOS ISTATYMO

Į darbo rūmus kreipėsi kai kurių užkandžių ir valgyklų tarnautojos ir padavėjos. Jos skundžiasi, kad joms tenka dirbti nuo 5 valandos ryto ligi 1 valandai nakties, o atlyginimo gaunancios 20—50 litų per mėnesį. Be to skundžiasi, kad kuri padavėja sudaužanti indą, iš jos atlyginimo išskaitoma ne indo vertė, bet daugiau. Dažnai pasitaiką, kad mėnesio paba-

KANADOS KVICIŲ A UGINTOJŲ NELAIMĖS

VAKARŲ KANADA—Prarijų derlingos žemės ir didelių gamtos turtų šalis. Jos istorija yra visai jaunutė, bet dvidešimtam amžiuje ji susiję pagarsėti ne tik Britų imperijoje, bet ir visam pasaulyje, kaip svarbus kviečių aruodas. Keli dešimtai metų atgal, jos prarijose arba krūmokšniais apaugusiose plotuose pradėjo kurtis naujos sodybos, tai vis darbininkai, kurie del sunkaus ekonominio gyvenimo turėjo apeisti savo tėvynes. Jie per trumpą laikotarpį iškirto milijonus akrų krūmų, įsistygė sodybas, pabudavo miestai, pradėdė geležinkelio linijas ir savo sunkiais darbais pasauliui paskelbė, kad ir Vakarų Kanadą jau palietė žmogaus ranka.

Tačiau iki karo mažai kas žinojo apie ją. Tikslai kada imperalistinis karas privedė visą pasaulį prie bado, kada Berlynas, Romoj, Vienoj, Maskvoj, Paryžiu, New Yorke ir kitur daugiausia buvo kalbama apie duoną, tada pasaulis daugiau sužinojo apie Vakarų Kanados kviečius. Į prarijas pribuvo daugiau žmonių, pradėjo umzti tūkstančiai traktorių ir aktyviau plėsti nuo amžių niekieno nejudintus derlingos žemės dirvonus. Karo ir pokariniais laikais, kol žmonija buvo dar išalkusi duonos, Vakarų Kanados fermeriai su vilčia žiūrėjo ateitin ir niekad nemanė, kad ateis laikas, kada jiems tuos derlinguos žemės plotuos teks badauti. Jie dar aktyviau ėmėsi kirsti krūmus, plėsti šiuksčia žole apaugusius prarijų dirvonus ir kurti naujas sodybas. Tuomet Vakarų Kanados žmonės ir valdžia pajuto savo turtų gausumą, o žmonių trūkumą. Vakarai šaukėsi į Rytus, kad atsistų jiems gyvosios jėgos. To pasekmėje javų valymo laikais iš tolimųjų Kanados rytų miestų darbininkai buvo prašyte prašyto nuro laukų derlių. Bet jų nepakako. Visi trūkšo, kad iš Europos pribūtų ūkius mylintieji žmonės.

Sąryšj su tuo, Kaune, Var-

goje kita padavėja visai negau-nanti atlyginimo, o tenka pasi-tenkinti gatnamu maistu. Minėtos padavėjos darbo rūmų prašo, kad jie sunormuotų jų darbo laiką, sutvarkytų at-skaitymus už sudaužytus indus ir tarpininkautų, kad joms būtų pakeltas atlyginimas. Be to, jos prašo, darbo rūmų daryti žygį, kad greitai būtų išleistas asmens darbo samdos įstaty-mas, kuris visam laikui turėtų sutvarkyti jų būklę.

LIETUVOS NYLAS

Pagėgiai.—Nemuno žemupyje, nuo Smalininkų veik ligi Rusnės, su pertraukomis tęsiasi Nemuno žemupio lankos. Lankos vietomis turi pločio 3—4 klm.

Pavasarij ir rudenį šias lankas užlieja pakilęs Nemuno vanduo. Lankose kartais vanduo pakyla 3—4 metrus. Toki dideli potvyniai, žemesnių vietų gyventojams pridarо d a u g nuostolių. Bet už nuostolių Nemunas pilnai atsiliegtina patėrdamas šias lankas. Ir, iš-tikrųjų, lankų ūkininkai niekuomet netėria, neakėja, apskritai, į jas jokio kapitalo nė darbo nededa, o žolę piama geriausią. Piama ne vieną, bet dvi žoles. Žolė auga pati geriausia, rodos kultūrinėm sėklom užsėta. Apskritai, šios lankos labai brangiai vertinamos ir jų ūkininkai nemaino net ant pirmos rūšies dirvos. Metinė nuoma už vieną ha siekia ligi 200—300 litų. Tik gaila, kad šių pievų dauguma priklauso Tilžės gyventojams, kurie tiek turto išgabena į Vokietiją.

NUBAUDE UŽ KOMUNISTINĖ VEIKIMĄ

Birželio 8 dieną tapo nubausti penki klaipėdiškiai ir vienas kaunietis už spaudsinimą komunistinio turinio atsisaukimy. A. Lifšicas ir Strulis po šešerių mėnesių sunkiųjų darbų kalėjimo, Hone Jutkauskas, Isakas Rupelis ir Hackelis Šteimanas po 4 metus sunkiųjų darbų kalėjimo. Bet kaip nepilnamečiams numušta po trečdali. R. Glezerį nubaudė pusantrių metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Visi jie sugauti pernai liepos 30 dieną bespausdinant komunistinius atsisaukimy. Klaipėdiškiai, Glezeris jau pirmiau yra atkalėjęs 6 metus sunkiųjų darbų kalėjime.

Vasario mėnesyje Vilijampolėje buvo sulaukyta Gite Zeliko-vičiūtė, pas ją kelnesė rado 1,000 atsisaukimy. Už tai nubausta ketveriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

ISPANIJOJ

Ija Erenburg

Vertė Petras

KARZYGIS TRECIOSIOS IMPERIJOS

Vokiški diplomatai ne syki užtikrino: "Ispanijoje nėra mūsų kareiviu, išskiriant dešimtį-kita savanorių..."

Šonais su manim—aukšto ūgio vyras. Žemos kaktos, primerkty akių, muskuluotas. Jis yra viršyla vokiškos armijos Giunter Loning. Jis ne entuziastikas, ne fanatikas. Jis pats paprasčiausias viršyla. Greif-svaldo kareivinėse jis komandavo: "Ramiai!" Jis gėrė alų ir šaukė: "Heil Hitler." Paskui atėjo įsakymas. Giunterą Loningą, o su juo ir kitus viršy-las, leitenantus ir žemesnius at-vežė į Hamburgą. Juos suvarė į laivą "Nikeja." Kapitonas pa-ėmė kelia į pietus: į pirmąją koloniją Trečiosios Imperijos—į uostą, užimtą Franko kariuome-nės.

Sausio mėnesio 27 dieną "na-cionalinė" armija generolo Franko dasipildė dar vienu ispaniškū patrijotu: viršyla Giunter Loning pradėjo ginti Sidą ir Servantoso šventas tradicijas. Del to ji pasodino į vokišką "Junker" orlaivį. Kulkosvaidininkas, jis prie progos šaudė į ispaniškas moteris ir vaikus. Jam norėjosi papasakoti savo motinai, kokios stebūkingos palmės auga vokiškū kolonijoj, bet ober-leitenantas Kaufmanas pareiškė: "Yra uždrausta rašyti laiškus tėvams bei kitiems, kad žis randatės Ispanijoj."

Aš klausiau viršylos: "Jūsų motina taip ir nežino, kur jis esate?" Giunter Loning nusispy-sojo—"dasigalvos..."

Vokiškias viršyla ne segutė; kurgi jam dabar daugiau būti, kad ne Ispanijoj?

Vasario 28 ober-leitenantas Kaufmanas nuspurdė "bom-barduoti Puetra-Liano." Prie Anduharos "Junkeris" nukent-ėjo mūšyje. Trys vokiečiai žu-

Buvo atsitikimj, kad kaip kuriose vietose tas papuldavo per 3-4 metus pagrečiai. Tačiau fermerys neprarasdavo vilties ir vėl sėdavo. Sakydavo, kad jei tris metus prapuls javai, o ket-virtą liks nuvalyti, tai jam už-tekis jų.

Tai vis nemalonus nelaimės, bet niekis prieš pačią didžiausią nelaimę—kapitalistinį krizį. Le-da ir šalnos palikdavo betur-čiais tik tam tikrų apylinkių gyventojus, o kapitalistinis krizis palietė visą šalį ir apie 75 nuosimčius fermerių pastatė ant pašėpus badanti. Krizis nuolios nespalėjus gerai išskirti far-merius, su tuo ir gamtos ryk-tes pasidarė daugiau jaučiamos. Prieš keletą metų, kada gerai užaugdavo, tada fermeriai kvie-čius turėjo deginti vietoj ang-lių, o dabar kainos būtų lyg ir panašesnės, tai dažniau pradėjo juos plakti gamtos rykštė. Pa-tytis derlingiausieji plotai Sas-katčevano provincijoj valdžios tuo pripažinti kaip sausras juosta. Ir dabar jų laukuose sausra naikina javus. Į tokios sausras plotą priskaitoma apie keliasdešimtis milijonų akrų.

Valdžia iš tų sausrų ploto per kelis paskutinius metus iškėlė į kitas vietas keliasdešimtis tūk-stančių šeimynų, kurios beveik visos dabar gyvena iš valdžios mokamos pašalpos, nuo penkių iki dvylikai dolerių į mėnesį.

Naujoj vietoj tiems žmonėms gyvenimas pasidarė dar nepa-nesinteresavas. Maloniusis lai-kai būdavo tuomet, kuomet lau-kuose uždavo tūkstančiai kulia-ty mašinu, milijonai bušelių kviečių atsidurdavo į elevato-rius, o iš čia šimtai šimtavago-ninių traukinių riedėdavo per prarijas į garsiuosius Port Ar-thuro kviečių aruodus-elevato-rius. Visi tada jausdavo, kad senosios tėvynės grožybės ir vi-si malonumai yra menkniekis prieš milijonus bušelių kviečių.

Tai buvo ne džiaugsmo ir ma-lonumo laikai, bet sunkaus dar-bo ir naujo žemės ploto civili-zavimo laikai. Kiekvienas troš-ko daugiau žemės apdirbti, greičiau skolas apmokėti ir ta-pi tiekiam nepriklausomus derlin-game ūkyje. Nors tas buvo ir nelengva, nes pirmiausia kom-panijos stenėšis iš ta kuodau-giausia pasinaudoti. Prie to, dažnai fermerio sunkiai užsėta javų plotą sunaikindavo šalnos arba ledai ir atidėdavo viltį vėl kitiems metams. O tokios nelai-mės šioje šalyje ne naujiena.

Vakarietis

vo. Giunter Loning gavo žaidžą į pakaušį, bet liko gyvas. "Kodėl jūs bombardavot Puetra-Liano?" Jis ramiai atsako: "Čies išbandė bombų veikimą, metamų nuo įvalras aukš-čio."

—Kodėl jūs čionai atvažia-vot?

—Aš—kareivis ir pildau įsa-kyumus.

—Nejaugi jūs nesumastėt, delko jus atsiuntė į Ispaniją?

—Gunter Loning su nusistebė-jimu žiūrį į mane:

—Vokiškias kareivis niekuo-met neturi galvoti.

Jam 22 metai. Jį išmokino šaudyti. Galvoti jo nemokino. Jo užrašų knygutėje gotiškomis raidėmis užrašyti vardai leite-nantų ir viršylių. Po jų seka an-rašai nelaimingų "Kukulaičių" iš Sevilės. Giunter Loning me-lancholiškai prisimena: "Sevil-lij yra įstaiga su vokiškais patarnautojais ir vokiška vir-tuvė..." Tarp palmių leite-nantai ir viršylos išlis, valgo kilbasiukas. Apie ką jie kalba? Apie karą, apie ispanišką liaur-dį, apie piktas miesto akis, kur fašistai sausudė pusė gyventojų? Giunter Loning, paraudęs, atsako:

"Mes kalbėjom apie mergi-nas."

Priėjo ispanas. Jis klausia viršylos: "Kodėl jūs vedate ka-rą prieš mus?" Giunter Loning žiūrį į jį žvairai iš po antakių.

Sunku tikėti, kad šis gyvas žmogus, sūnus gannaraviško siuvėjo, kad jis mokinosi real-noj mokykloj, kad ant jo garbi-noti plaukai. Jis yra tikras ideališkas atstovas tos naujos fašistinės rasės, kuri dabar plė-tojasi giminytės fabrikuos Trečioj Imperijoj. Jis bausus, bet apgalvėtinas. Jis ramiau žu-dė ispanus, net nepagalvojęs, kuo jie prasikalto prieš jo "ne-nuodėmingą firurą." Kas jam svetima gyvybė. Už tai jis dau-giausiai interesojuos tik savąja. Todel jis ir klausia: "Ką su ma-nim padarys?" Jis susimaisęs murma: "Elgiasi su manim ge-rai..."

Skambina telefonas: tiktai ką vokiški bomberiai bombar-davo Gandijų 9 užmušti, iš jų du vaikai. Giunter Loning be-skirtumo žiūrį į šalį...

Otto Vinterer buvo kavaleris-tu. Jis yra ober-leitenantas vo-kiškos armijos. Jis ne naujo-kas. Ispanijoj jis jau nuo spa-lių mėnesio. Spalio mėnesyje vokiečiai buvo daug gėdulseni: Otto Vintererui prieš išvykimą patarė parašyti rezignaciją. Giunter Loning, kurį išsiuntė sausy, jau nereikėjo pasirašyti rezignaciją: kam už dyką gadin-ti popierį?

Otto Vinterer minkštesnis ir grakštesnis už viršyla. Pas jį teisingas padalinimas. Jis buvo piltas "Heinkelio." Vasario 24 dieną jo aparatas privertė būti-nai nusileisti arti Navolmora-lės. Otto Vinterer šyposi į vi-sus—ir į sargybini ir į belaisvi morokietį ir į paveikslą Largo Kabalero. Jis penkais metais senesnis už viršyla. Jis taipgi kartojta—"Vokiškias kareivis negalvoja." Bet pas jį buvo ko-kias tai svajonėlis. Jis, pavyz-džiui, jis norėjo gauti aukštes-nio laipsnį: kam už dyką gadin-ti popierį?

Otto Vinterer minkštesnis ir grakštesnis už viršyla. Pas jį teisingas padalinimas. Jis buvo piltas "Heinkelio." Vasario 24 dieną jo aparatas privertė būti-nai nusileisti arti Navolmora-lės. Otto Vinterer šyposi į vi-sus—ir į sargybini ir į belaisvi morokietį ir į paveikslą Largo Kabalero. Jis penkais metais senesnis už viršyla. Jis taipgi kartojta—"Vokiškias kareivis negalvoja." Bet pas jį buvo ko-kias tai svajonėlis. Jis, pavyz-džiui, jis norėjo gauti aukštes-nio laipsnį: kam už dyką gadin-ti popierį?

Otto Vinterer minkštesnis ir grakštesnis už viršyla. Pas jį teisingas padalinimas. Jis buvo piltas "Heinkelio." Vasario 24 dieną jo aparatas privertė būti-nai nusileisti arti Navolmora-lės. Otto Vinterer šyposi į vi-sus—ir į sargybini ir į belaisvi morokietį ir į paveikslą Largo Kabalero. Jis penkais metais senesnis už viršyla. Jis taipgi kartojta—"Vokiškias kareivis negalvoja." Bet pas jį buvo ko-kias tai svajonėlis. Jis, pavyz-džiui, jis norėjo gauti aukštes-nio laipsnį: kam už dyką gadin-ti popierį?

Otto Vinterer minkštesnis ir grakštesnis už viršyla. Pas jį teisingas padalinimas. Jis buvo piltas "Heinkelio." Vasario 24 dieną jo aparatas privertė būti-nai nusileisti arti Navolmora-lės. Otto Vinterer šyposi į vi-sus—ir į sargybini ir į belaisvi morokietį ir į paveikslą Largo Kabalero. Jis penkais metais senesnis už viršyla. Jis taipgi kartojta—"Vokiškias kareivis negalvoja." Bet pas jį buvo ko-kias tai svajonėlis. Jis, pavyz-džiui, jis norėjo gauti aukštes-nio laipsnį: kam už dyką gadin-ti popierį?

Otto Vinterer minkštesnis ir grakštesnis už viršyla. Pas jį teisingas padalinimas. Jis buvo piltas "Heinkelio." Vasario 24 dieną jo aparatas privert

Kanados ir Amerikos Lietuviai

Visiems ženklių Platintojams

Draugės ir Draugai! Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti pagaminti Lietuvos liaudies rėmėjo ženkliai jau išsiuntinti po visus Kanados kraštus ir platinami tarp Kanados lietuvių. Ženklių platinimas parodo, kad Kanados lietuviai griežtai yra nusistatę prieš fašistinį Smetonos režimą Lietuvoje, nes visi noriai perka ženklelius žinodami, kad tuomi jie remia priešfašistinius Lietuvos kalinius ir kartu mobilizuojasi platesnės Kanados lietuvių masės į pagalbą Lietuvos žmonėms nusikratyti fašistinį jungą ir atsteigti demokratiją. Tačiau ženklių platintojai, kaip tai lokaliniai Kanados Lietuvių Komitetai ar organizacijų komitetai (Montreale), nepatenkina žmonių norų, nepristato ženklių tiems, kurie nori jų pirkti. Draugai-ės, kurie platina ženklelius, turėtų rūpintis aplankyti visus savo kolonijos lietuvius ir pasiūlyti išsigyti ženklių, o ne laukti kol ateis kas klausti, kur galima gauti ženklių, ir tik tada pasiūlyti.

Norint pasidaruoti del visuomenės gero reikia dirbt. Kuomet visi ir visos dirbsime, bus geros ir pasekmės. Štai pav., Vytauto Klubo svetainėje, KLKLLG laikant savo posėdį vieną vakarą, priena vienas klubietis, drg. V. Naujokas, ir klausia komiteto, kur galima gauti ženklių. Sako, tačiau spaudoj, kad yra pagaminta Lietuvos liaudies rėmėjo ženkliai ir aš niekur negaliu gauti. Tuojau ant vietos nusipirk pats vieną ir dar penkis ženklelius pardavė tą patį vakarą Klube, kur rodos visai žmonių nebuvo. Tas pats ir Toronto. Kiek laiko atgal man teko būti Toronte. Ten irgi užklausus vieną kitą draugą, kodėl neturi prisiseję prie krūtinės Lietuvos liaudies rėmėjo ženklių, gauti atsakymą, kad nežinau kur jų gauti. Pasirodo, kad ir ten draugai-ės neužtektinai rūpinasi ženklių platinimu.

Tiesa, Kanados vakarų draugai, darbuojasi gerai. Ten net atskiri asmenys, kempijų darbininkai, prašo prisijungti po keletą, kiti net po keletą dešetų ir gražiai juos platina, mobilizuodami Kanados vakarų lietuvių prieš fašistinį Lietuvos tautininkų režimą. Bet rytinės kolonijos, ypatingai didmiesčiai, Montreale ir Torontas, kur tiek daug lietuvių randasi, galėtų daug daugiau išplatinti ženklių, negu kad lig šiol išplatino. Tik platintojams reikia dėti daugiau pastangų pasiekti visus lietuvius.

Tad į darbą, draugės ir draugai! Visos organizacijos, kurios nusistatę prieš Lietuvos fašizmą, rinkite šį klausimą savo susirinkimuose. Sudarykite platų tinklą savo organizacijų narių platinimui ženklių. Visi lasvę mylintieji žmonės, stokime į pagalbą mūsų broliams, pūvantiems fašistiniuose Lietuvos kalėjimuose. Žinokite, kad likusieji pinigai nuo ženklių pagaminimo eis paramai priešfašistiniui Lietuvos kaliniui. Jie laukia iš mūsų broliškos pagalbos. Padėkime jiems. Sušelpkime juos nelaisvėje ir kartu mobilizuokime Kanados lietuvius, kad pagelbėti Lietuvos liaudžiai išlaisvinti iš po žiaurais Lietuvos fašistų tautininkų jungo, kuris laiko surakines nelaisvės pančiais Lietuvos žmones.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius

AUKOS

Lietuvos Liaudies Kovotojams

Per Kanados Lietuvių Komitetą Lietuvos Liaudžiai Ginti gauta \$1.00 aukų priešfašistinių Lietuvos kalinių paramai nuo drg. J. Kriščiūno iš kempijų, Menzies Bay, B. C. Bet už 25 centus prašė prisijusti Lietuvos liaudies rėmėjo ženkliui. Aukų leka 75 c.

P. S. Drg. J. Kriščiūnas jau senai prisuntęs auką, bet per klaidą buvo nepaskelbta spaudoj. Atsiprašau draugą už nemalonį klaidą.

J. Lesevičius
KLKLLG Sekretorius

P. O. Station "D," Box 44, Montreal, Que.

M. Gudas
Priešfašistinio komiteto sekretorius

P. K.

Central Petricia Lietuviai Parėmė Ispanijos Kovotoj.

Central Petricia, Ont., lietuviai gausiai parėmė Ispanijos kovotojus. Draugas V. Zinaitis prisuntė per Liaudies Balsą net \$31.00. Po penkis dolerius aukavo: Justinas Paškevičius ir J. Paplauskas; K. Bindokas aukavo \$3.00; po du dolerius aukavo: V. Zinaitis, St. Klusas, J. Povilonis, J. Mikšis, St. Ilekis ir A. Straigis; po vieną dolerį aukavo: T. Snicer, S. Gibos, V. Musteikis, P. Astyla, J. Paškevičius ir K. Zribendis.

Draugai prašė jų prisijustas aukas paskirti tam, kam greičiausiai reikia. Jos pridutos Mackenzie-Papineau Batalijono draugų komitetui.

Drg. J. Gutauskas, iš Winnipigo, prisuntė \$1.50.

Visoms Montrealo Lietuvių Draugijoms Jų Komitetams Ir Pavieniams Lietuviams

Mes kreipiamės į visas Montrealo lietuvių organizacijas, draugijas ir komitetus, kad sekmdieny, liepos (July) mėn. 25 dieną niekas neruošumėte piknikų nė išvažiavimų, nes įvyks METINIS LIAUDIŲ BALSO PIKNIKAS, Ville La-sele, Lachne Rapids. Piknikas ruošiamas turėti su įdomia piknikine programa. Žada dalyvauti svečių iš Amerikos Suvienuytų Valstijų ir kitų Kanados kolonijų lietuvių.

Visi Montrealo ir apylinkės lietuvių kviečiami ruoštiis dalyvauti šiame piknike, nes tai bus įdomiausias ir didžiausias Montrealo, o gal ir visos Kanados lietuvių piknikas.

Labai prašome priimti domėn šį mūsų atsikreipimą.

Draugiškai,
ALDLD Pir. Raj. Kom.

Montrealiečiai Gausiai Parėmė Ispanijos Kovotojus

MONTREAL. — Kaip visuomet Montrealo lietuviai ištiesia savo duosnią ranką Ispanijos liaudies kovotojams, taip ir laike Ispanijos savaitės daug pasidarbavo del nupirkimo Mackenzie-Papineau batalijoniui ambulanso. Šiam tikslui daugiausia pasidarbavo ir surinko aukų šie draugai ir draugės:

T. Vičienė—\$17.65; Asipavičius—\$15.15; Strimienė—\$15.00; Urbonavičius su Bruku—\$9.10; Gurklys\$3.00; A. Mikulienė—\$5.65; A. Vaitiekūnas—\$5.60; P. Petronis—\$2.55; A. Keršys—\$2.50; V. Balčiūnaitė—\$1.15; V. Uldušis—\$1.00; L. Kosa—\$0.50; A. Lukošas—\$0.50; Vaik—\$0.35; M. Kavaliūnienė—\$0.25; J. Vilkelis—\$1.00; O. Kilikevičienė—\$1.00; P. Jakubka—\$1.15; N. Mathewson—\$0.50.

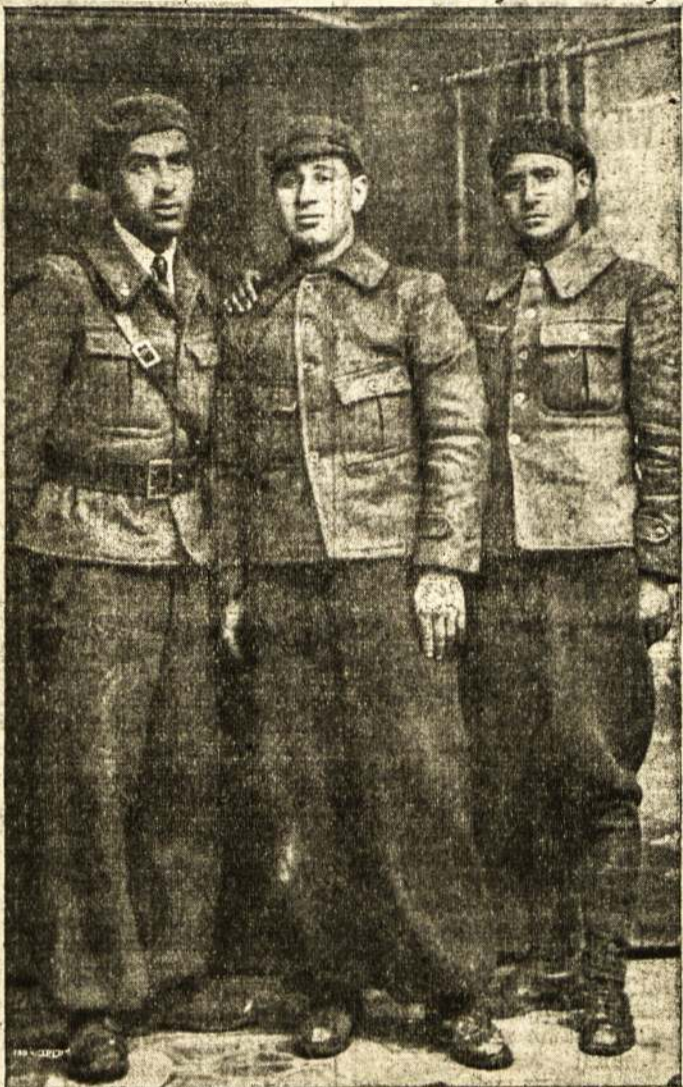
Draugas Milevičius "Idol" maudynėse siuntinių pasiuntimui surinko \$4.72. ALDLD 137 kuopa masiniam mitingui, atsi-buvusiam birželio 10 dieną, sukėlė \$27.00. Tą pat dieną viduryje miesto gyvenantieji lietuviai sukėlė \$4.32 ir pas draugą Braknį įkurtuvėse buvo sukelta \$10.65. Anksčiau Liaudies Balsas buvo paskelbta, kad Montrealo lietuviai turi sukėlė \$254.96, tad pridėjus virš išvardintas sumas, Ispanijos reikalams Montrealo lietuviai per prieškarinį ir priešfašistinį komitetą jau yra sukėlė \$400.20.

Tačiau dar nevisi draugai gražino blankas, tad tikiu, kad skaitlinė žymiai padidės, kada visi sugrąžins blankas.

Prie to tenka pažymėti, kad draugės Vičienė ir Strimienė labai energingai rinko aukas. Jos ėjo per krautuves, neaplenkė net ir policijos stočių. Draugas Asijavičius lankėsi prie dirbtuvių vartų ir kitur. Taigi šitoks draugų ir draugių pasiaukavimas yra smūgiu ne tik Ispanijos fašizmui, bet jis lauzo ragus ir Kanados fašizmui.

M. Gudas
Priešfašistinio komiteto sekretorius

P. K.

Tai taip atrodo Tarptautinės Brigados kareiviai, kurie gina demokratiją nuo fašizmo. Cia trys torontiečiai (bulgarų tautos), K. Evanoff, J. Efrehoff ir G. Cristoff, Dimitrovo batalijono nariai.

Maudynėse Prisiminėm ir Ivairios Montrealo Žinios Parėmėm Ispanijos Kovot.

MONTREAL, QUE. — Birželio 27 d. montrealiečiai, turinti automobilius, išvažiavom į Ideal Beach pasimaudyti. Besimaudydami, bediskusuodami įvairius klausimus prisiminėm ir Ispanijos liaudies gynėjus. Aš su drg. P. Gudu sumanėm parinkti aukų del pasiuntimo dovanų Ispanijon išvykusiems kanadiečiams savanoriams. Kitiems pritariant, pradėjom aukų rinkimą. Aukojų sekanti draugai ir draugės: A. Serpytis \$1.00; A. Švedas 50 c.; po 25 centus aukojo: P. Gudas, Gudienė, Milevičius ir Niaura; Glaveckas 20 c.; po 10 centų: Matulaitis, Norkelūnas, Bilevičius ir Kiškis; po 5 centus: Jorkštas, Januška ir vienas 2 centu. Viso surinkome \$4.72.

Su 1 d. liepos išsiųstais siuntiniais ir su Kanados darbininkų atstovu A. E. Smith, nesuspėta išsiųsti dovanos, tad tie pinigai perduota priešfašistiniams lietuvių komitetui, kuris su sekančiais siuntiniais pasiųs Ispanijon Meckenzie-Papineau batalijono kareiviams.

Nuo savęs reikiu nuosirdžiai padėkai visiems aukotojams ir kviečiu, kad kur mes nebūdami, visuomet prisiminkime kovojančius mūsų brolius.

Jeigu randasi žmonių, aukaujančių gyvybes, tai mes turime nors trupeliu prisidėti parėmimui ir pagerimui jų nors su mažomis dovanomis.

Skubumas Priveda Prie Nelaimių

CAMERON FALLS, ONT.— Čionai randasi kempės, kuriose vasaros laiku apdirbama popiermalkės. Jose dirba virš šimto darbininkų. Visas darbas atiduodamas ant kavalkų, kas priveda prie didelio skubimo ir dažnai priveda prie nelaimių. To pasekmėje keturių savačių laikotarpyje net keturi darbininkai persikrito kojas; vienas nukrito du kojos parštus, kitas ukrainų tautos darbininkas visai nukrito kairiosios kojos nykštį ir kiti du susižeidė, o liepos 1 dieną ištiko nelaimė lietuvių draugą V. Kurilą. Jis bedirbdamas kirviu persikrito kojos riešą. Sužeidimas gana sunkus. Delto tą pat dieną buvo išvežtas į Port Arthur ligoninėn.

Draugas V. Kurila yra gerai žinomas winnipegiečiams, nes Winnipigo apylinkė išgyveno ilgesnį laiką, rodos priklausė ir ALDLD kuopai.

Mes, Ontarijos lumberdžekiai, linkime draugui V. Kurilai greitai pasveikti.

P. K.

Ukrainiečių skaitlingesnės organizacijos, tai jų daugiau išvykę, rodos, apie 30 draugų iš Montrealo. Lietuviai neturi kuo pasigirti, ypatingai montrealiečiai. Geriau atsižymėjo Vakarinės Kanados lietuviai.

Dauguma išvykusių savanorių yra Kanados Komunistų Partijos nariais.

Tai įrodymas kas rūpinasi demokratijos ir liaudies teisių apgynimu.

Baskų Respublikos Laivas Montrealo Priplaukoj

Liepos 2 d. Montrealo priplaukon įplaukė iš Argentinos su kornų krovinium Baskų respublikos laivas, kuris keli mėnesiai išplaukęs iš Bilbao. Po 37 dienų kelionės iš Argentinos apsisistoję Montreale. Pirmiausia laivo igula paklausė: "Kokioje padėtyje Bilbao randas?" Jie palikę savo žmonas, vaikus, o kiti tėvus, labai susirūpinę jų likimu, bet nė nemano grįžti į Bilbao, pakol jis bus fašistų rankose. Laivo kapitonas, kuris prieš 40 metų lankėsi, papasakojė apie baskų tautą, jos istoriją ir papročius. Jis nurodinėjo, kad baskų tauta per 8,000 metų gyvavusi ir nepasiduos su naikinti bei pavergimui dabar. Jie Montreale tikisi gauti prekių pervežimui Europon ir taip keliauti-bastytis, bet nepasiduoti Franco fašistinei valdžiai. Jie pareiškė: "Kol mes ant šio laivo, ant jo plevėsuos Ispanijos lojalistų vėliava."

Keturiolika Nubausta Už Nelegalų Elektros Vartojimą

Liepos 2 d. Montrealo teismas nubaudė 14 namų savininkų, už nelegalų elektros vartojimą, po \$104.00 užsimokėti kompanijai.

Nemoka Miestų Vandens Taksu

Liepos 2 d. Montrealo miesto taryba paskelbė, kad už vandentakų taksu miesto gyventojai nesumoka po \$590,000. Surinko L. B. Koresp.

Peck Rollings Mills Ltd. Co. Įteikta Reikalavimai

MONTREAL. — Liepos 2 d. A.A. of I.S.T.W. of N.A. unija įteikė reikalavimus Peck Rollings Mills Ltd. Co., kad pakeltų algas 10 nuosimčių.

Šioje dirbtuvėje dirba apie 350 darbininkų, iš kurių apie 300 priklauso unijoj ir rimtai ruošiasi išstoti į kovą už išstatytuosius reikalavimus.

Kitų dirbtuvių plieno darbininkai turėtų smarkiau suburti organizuotis unijoms.

Nors labai greitai auga unija narių skaičiumi, bet dar ligi 7,000—8,000 metalistų suorganizavimo reikia smarkiai padirbėti. Metalistai Montreale yra baisiai išnaudojami ir susirūpinti savo ateicia turėtų daug rimčiau, negu kad ligi šiol rūpinosi.

Lietuviai, nepasilikite nuošaliai nuo unijos. Unijai, tai darbininkų tvirtovė kiekvienoj dirbtuvėj kovoje prieš bosus.

L. B. Korespondentas

Cuthbert Dirbtuvės Metalistai Streike

MONTREAL.—Birželio 29 d. Cuthbert dirbtuvės metalistai išėjo į streiką vadovybėje C.I.O. unijos, Amalgamated of Iron, Steel and Tin Workers of North America. Šiuos žodžius rašant jau penkias dienas darbininkai pavyzdinčiai išsilaukė streike.

Kasdien skaitlingos pikieto linijos saugoja, kad neįsivertėtų streikų. Išėjus streikan likosi dirbtuvėje 9 darbininkai iš 110 ten dirbančių, bet pirmomis streiko dienomis ir tiems teko negarbingai apleisti darbvietę.

Darbininkai reikalauja algų pakėlimo, sutrumpinimo darbo valandų ir geresnių sąlygų darbe. Yra tvirta viltis pas streikuojančius, kad streikas bus laimėtas. Tai bus pirmoji sunkioji metalistų pradalgė nupiauta.

Jeigu streikas užsitęs kiek ilgiau, tai darbininkų organizacijos turi pagelbėti kovojantiems savo broliams. "Jų kova, mūsų kova" turi būti obalsiu mūsų organizacijos.

L. B. Korespondentas

Mirė Lietuviškų Knygų Cenzorius

TORONTO, ONT. — Liepos 5 dieną tapo palaidotas B. Juras, 29 metų amžiaus čionai gimęs ir augęs vyras.

Sveikas būdamas dirbo Toronto muitinėje, kur jį kiekvienai lietuviškai knygai tikrinti šaukdavosi. Jisai, labai mažai mokėdamas lietuviškai skaityti, dažniausia pasakydavo, kad "nekošerna" ir taip adresatas negaudavo knygos.

Buvo atsitikimu, kad del to kio tikrinimo buvo sulaukyta iš Lietuvos siunčiama lietuvių kalbos gramatika.

Tiek tai velionis pasidarbavo lietuvių labui.

Toronto Lietuviai Vasaros Laiku

TORONTO. — Ontarijos ežeras, dideli parkai, medžiuose paslėgtos miesto gatvės, graži miesto apylinkė, ežere graži sala ir palankios žmogaus sveikatai maudynės vasaros metu palinksmina ne vieną ir mūsų tautietį, ypatingai dabar, kuomet pas Toronto lietuvius automobilių nestokuoja. Giedresniam vasaros orui esant nuėjus į bent kurias maudynes nėra sunku užtikti lietuvių. Nekurie dažnai su savo autais pasiekia garsųjį Niegara Falls vandenspuolį ir nuvažiuoja į Suvienuytas Valstijas pasišvečiuoti.

Is šalies žiūrint į tokį Toronto lietuvių judėjimą vasaros metu, kaip kam gali atrodyti, jog vasaros laiku nieko gero nenuveikiama visuomenės dirvoj, nes tai poilsio laikas. Tiesa, šiek tiek jaučiami darbininkiško judėjimo atoslūgis, mažiau laivinimasi, mažiau diskusuojama salėse, mažiau šaukiami darbininkų judėjimo reikalais susirinkimu, bet už tai dažniau su einama ir parkuose pažadusuojujama opiausiais klausimais, beveik kas sekmdienį susijaujama į piknikus ir ten paremiama darbininkiškas judėjimas. Tačiau yra dalis tautiečių, kurie vasaros laiku visai užmiršta darbininkų reikalus ir jų rėmimą.

Vasaros laike, kada kiekvienas gyvas organizmas pasidaro energingesnis, taip ir žmogus nori vis išvysti daugiau, todėl sekmdienio sulaukęs ir traukia kur nors pasigrožėti gražiąja gamta. To niekas negali ir drausti. Bet darbininkai, kurie rūpinasi apie savo klasės reikalus, turi atminti, jog darbininkų klasės reikalai vasaros sezono nesumažėja, bet dar padidėja. Todėl pačių karščių laikais turi atsiminti, kad visi išvažiavimai reikalinga sutvarkyti taip, kad nuo jų nenukentėtų pačių reikalai. Pavyzdžiui, sekmdieniais daromi piknikai, tai nereikia tomis dienomis vykti į maudynes, bet atlankyti piknikus, o maudymąsi atidėti ant kitų dienų, jei galima tą padaryti. Turintieji automobilius, gali tą pat dieną išsimaudyti ir piknikus atlankyti, jeigu tik bus tinkamai įvertintas dalykas. Taipgi važiuojantieji pasivažinėti turi vengti važinėti tuo laiku, kada vyksta piknikai, bet pasigrožėti apylinkėmis gali anksčiau ar vėliau.

Torontietis

Užsimėtinėjimai ir Šovinizmas Unijose

TORONTO. — Toronte siuviomo industrijoj dirba virš šimto lietuvių. Turbūt iš jų apie 90 nuosimčių priklauso vienokiai ar kitokiai suviųj unijai. Daugiausia tai amalgameitų unijai. Tačiau kiek iš šalies tenka patirti, tai dauguma priklauso ne tam, kad pagerinti unijos veikimą, bet tam, kad kitaip nevalikama gauti darbo, mat į daugumą dirbtuvių neunijistų neįsileidžia. Žinoma, kad tokiems įsitikinimams esant, tarp tų unijistų būna visokių nepasitenkinimų ir nesupratimų. Kur tik nepasiuski, tai vis girdisi nusiskundimai ant unijų vadų, bet kuomet paklausi, ar lankaisi junijos susirinkimus, dažniausia į tą klausimą atsako tyla.

Tai labai blogi reiškiniai, kuomet žmonės nieko neveikia, o kas tik daroma, tai peikia.

L. B. Korespondentas

Luk kiekvienam žemdirbiui yra žinoma, kad jo kaimyno ar bendradarbio peikimu negalima geriau dirvožemį paruošti, o reikia pačiam imti žagrę į rankas ir nuvaryti vagą. Tas pats yra ir darbininkų unijose. Matant, kad unija negera, jos peikimu irgi negalima pataisyti. Reikia lankytis jos susirinkimuose, daryti pastabas, nariai pamatys, kad jos geros, parems ir eis unijos gerinimui. O jei neklusys unijos viršininkai, tai darbininkai išsirsinks geresnius, bile bus iš ko rinkti, nes ne jie patys atsistoja į tas vietas, bet darbininkai juos išrenka.

Be to, unijumas yra labai kompliktuotas dalykas. Per jį ir darbininkai ir išnaudotojai siekia savo galios. Darbininkams reikalinga, kad visi unijistai pažintų unijos struktūrą, jos veikimą, sąlygas, samdytojų jiems statomas pinkles ir daug kitokių painiavų. Tą žinojimą negalima išgyti vienam unijos susirinkime, bet reikia eilės metų patyrimo iš daugybės streikų ir susikirtimų. Na, o mūsų tautiečiai dažniausia nueina tik į unijos raštine darbo ieškoti ir iš vieno pasikalbėjimo su unijos viršininku paskelbia, kad tokia ir tokia unija jau negera. Toks pasakymas labai naivus. Jeigu darbininkai sutvėrė uniją savo reikalams ginti, tai negali būt jį negera. Jeigu unijos viršininkai nepaiso darbininkų reikalų, nereiškia, jog unija negera, bet patys nepakankamai jos reikalų žiūri ir tokiu būdu leidžia jų viršininkams sauvaliauti. Už tad unijos veikimu turi interesuoti ir patys darbininkai, o ne vien palikti jų viršininkams bosauti, jeigu jie taip daro.

Šis klausimas yra labai opus ne tik Toronto lietuviams, bet ir daugelii kitų kolonijų. Todėl unijistai jau vasaros laiku privalo ruoštiis prie masinių susirinkimų, juose išdėstyti visus nenormalumus ir įsigyti daugiau apie unijumą supratimo. Kada bus tinkamai susipažinta su unijizmu ir esamais nenormalumais, tik tada bus galima juos pašalinti iš unijų. O apie pasitenkinimą esamomis sąlygomis ir palikimą demoralizavimui unijistų negalima būt nei kalbos, nes tai privestų prie unijos silpnimo, iš ko galėtų pasinaudoti ne darbininkai, bet kapitalistai. Unijistai turi stengtis sužinoti, kas tokias ir tokius nenormalumus gimdo ir su kuo kovoti del jų pašalinimo. O dabar dažniausia lietuvių apkalta unijas del stokos unijizmo nepažinimo.

Sale to, tarp lietuvių suviųj jaučiama neapykanta ir kitų tautų darbininkams. Na, jeigu apie šovinizmą kalbėtų dideles tautos, bet lietuviams apie tai nereikėtų nei prisiminti. Juk mes Kanadoj esame viena iš mažiausių tautų ir jeigu kitos tautos taip užsivarinėtų ant mūsų, kaip ne kurie mūsų tautiečiai užsivarinėja ant kitų tautų, tada visiems reiktų nešdintis iš Kanados. Šovinizmą auklėja patys kapitalistai, kad su tuo suskaldžius tautų vienybę ir paskui juos dar daugiau išnaudojus. Mūsų unijistai tai turi suprasti.

Pašalinis

Išmokime Darbą Atlikti Ir Išvažiavimus

TORONTO. — Kažkodėl pas mus yra lyg ir išgyvenusi tradicija, kad vasaros laikais, ypatingai kada prasideda karščiai, yra blogas darbininkiškam veikimui. Dažnai už kokią nebūt darbo nepasekmingumą ir suverčiama visa kaltė vasarai. Bet ištikrųjų, tai vasaros laikas veikimui yra daug patogesnis, negu žiemos tiktai turime išmokyti tinkamai jį išnaudoti. Pavyzdžiui, jeigu žiemą esti koks organizacinis vajuas arba šiaip koki nors darbo atlikimas, vajininkui tenka atlankyti daugybę namų, o vasaros laike dešėtkai lietuvių galima suėiti parkuose, piknikuose, maudynėse ir kitur. Vasarą noriau žmonės linkę diskutuoti ir visuomeninius reikalus, nes tam turi daugiau energijos. Bet neturi patraukimo vykti kasdien į mitingus salėn arba į kokį nors namą. Tad organizacijos turėtų suprasti ir komitetų susirinkimėlius padaryti kur nors ant oro ir tuo turėtų daug geresnes pasekmes, negu žiemos laiku. Reikia tik pamėginti tą metodą, o pasekmės bus užtikrintos.

Org. Narys

PRANEŠIMAI

MONTREAL, QUE.

Visiems Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės D-jos Nariams ir Narėms

Šiuomi pranešame, kad sekmadienį, liepos (July) 11 d., 10 val. ryto įvyks M.L.S. ir D. P. D. narių PUSMETINIS SUSIRINKIMAS, D.L.K. Vyt. Neprig. Klubo salėje, 2161 St. Catherine Str. East.

Visi nariai privalo dalyvauti šiame susirinkime. Nedalyvaujanti ir raštiškai nepranešusieji priežasties nedalyvavimo arba be rimtų priežasčių apleidę susirinkimą, nors ir pranešę, vaduojanties konstitucija bus baudžiami po 50 centų užsimokėjti draugijos išdan.

Taipgi būtina visi nariai turi atsinešti susirinkimam nario knygučes.

Šitas susirinkimas svarbus ir būtina kiekvienam nariui dalyvauti.

Draugijos Valdyba

TORONTO, ONT.

S. m. liepos mėn. 10 d., 6 Denison, 8 val. vakare, atsibus Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D-jos pirmos kuopos narių specialis (extra) susirinkimas, kuriame bus diskutuojama nekurię konstitucijos paragrafai ir bus tariamas galutinasis žodis nuosavos salės įsigijimo reikalu.

Be virš minėtų dienotvarkės punktų, dar bus renkama komisija susisiekimui su aldermanu Smith, ateinančių rinkimų reikalui. Virš minėtos dienotvarkės svarstyti privalo atvykti visi draugijos nariai, o taipgi ir aplikantai, nes nedalyvavimas nešty žala kaip pavieniams jos nariams, taip ir visai draugijai.

Be to, pranešu, kad draugijos daktaras persikėlė į naują gyvenamąją vietą sulgy žemiau paduoto adresu:

Dr. H. A. LOWRIE, 6 Hume-wood Drive, Telefonas: KEN-wood 1220.

A. Byra Kuopos Sekretorius

MONTREAL, QUE.

ALDLD 47 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 9 dieną, 8 val. vakare, 2114 Rrontenac St.

Visus narius kviečiame dalyvauti, nes šiame susirinkime bus išduotas raportas iš praėitų šešių mėnesių veikimo: bus pažymėta kokius darbus atlikome ir kokie darbai reiks atlikti. Taipgi bus kalbėtojas, kuris kalbės C.I.O. klausimu. Tada visų pareiga į šį svarbų susirinkimą atsilankyti.

Iki pasimatymo susirinkime.

Kuopos Valdyba

MONTREAL, QUE.

Šiuomi pranešame, kad 16 d. iepos (penktadienyj) 8 v. v. 1234 Sharlevaix Str., yra šaukiamas ALDLD 137 k. pusmetinis narių susirinkimas.

Visų narių pareiga šiame susirinkime dalyvauti, nes bus išduotas pusmetinis raportas ir įvyks rinkimai į ALDLD Centrą. Taipgi neužmirškite ateiti užsimokėti narines duokles ir atsinešti knyga, kurie dar neatsimėte.

Kuopos Valdyba

TORONTO, ONT.

ALDLD 162 kuopos mėseninis narių susirinkimas įvyks liepos 9 dieną (penktadienyj), 8 valandą vakare, 6 Denison Ave.

Kviečiame visus narius ir neres atsilankyti, nes turėsime labai daug svarbių reikalų aptarti. Be to, kurie nėsate užsimokėję narines ruokles, meldžiam užsimokėti.

Kuopos Valdyba

MONTREAL, QUE.

Liepos 16 dieną (penktadienyje), 8 val. vakare, 2114 Frontenac St. įvyks svarbius

PRAKALBOS

Ispanijos klausimu. Kviečiame visus dalyvauti. Priėkškarinis Komitetas

SUDBURY, ONT.

Šiuomi skelbiame, kad Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. 3-čios kuopos susirinkimas įvyks liepos mėn. 11 d., lenkų svetainėje, 212 Monk Str. Pradžia 10 val. iš ryto.

Prašome visus narius-ės iki vieno dalyvauti, nes turime išrinkti delegatus į draugijos suvažiavimą Toronte, kuris įvyks rugpjūčio mėn. 4 ir 5 d. Dar ir šiaip yra labai svarbių dalykų aptarti.

Draugai ir draugės, būkite punktualiai virš nurodytu laiku, kad galėtumėm anksti atlikti susirinkimą. Atminkite, kad ir PIKNIKAS yra rengiamas tą pačią dieną.

Valdyba

SUDBURY, ONT.

Pranešame šios apylinkės visuomenei linksma žinia, kad atvyksta svečias, grįžęs iš Ispanijos Dr. N. Bethune. Tam tikslui yra šaukiamas masinis mitingas šio mėn. 11 dieną 8 val. vakare, Grand teatre.

Taipgi masiniai dalyvaukime jo pasitikime jam atvažiuojant, apie ką bus pranešta vėliau vietiniuose pranešimuose.

Visi demokratiją mylinti imkite už pareigą patikti bei išgirsti minėto asmens kalbą, kuri bus be galo įdomi.

Sudburietis

SUDBURY, ONT.

Įvyksta didelis piknikas šio mėn. 11 dieną, toj pačioj vietoj. Busai išeis nuo 160 Minto Str., 1 val. po pietų. Esate prašomi visi-ots atsilankyti, nes bus įvairių pamarginimų. Vieta labai graži ir švari, galėsime linksmai tyrame ore luoslaikį praleisti.

Be to, dar yra ir antras lievųjų rengiamas piknikas ant 25 šio mėnesio. Nes minėtas abi dienas F.rod mainos nedirbs.

F. F. P. Komitetas

NEPAPRASTAI DIDELIS Piknikas

LIEPOS 11 DIENĄ, WESTONE

(PRIE DRAUGŲ MASIŲ FARMOS)

Rengia Sūnų ir Dukterų ir ALDLD Vietinės Kuopos

Salės Išlaikymui

Bus įvairi programa. Šokiams grieš ukrainų orkestras.

Ant vietos karšti ir šalti užkandžiai. Prasišės anksti po piet.

Troakai veš nuo Gore Vale tarp 11 val. iš ryto ir 2 val.

po pietų.

Rengimo Komisija

TEISMO SPRENDIMAS--LIAUDIES SPRENDIMAS

Kaip tik sužinojo plačiosios Sovietų Sąjungos masės, kad areštuoti ir atiduoti teisman aštuoni špionai, visoj šalyj pirsiidėjo mitingai, kuriuose buvo reikalaujama mirties bausmės tiems niekšams.

Frunzės vardo DVRA karinės akademijos kolektyvas savo rezoliucijoje sakė:

"Niekšinga cariniai-fašistinė suokalbių saujelė svajojo savo neregėtu išdavimu paruošti SS RS pralaimėjimą ir vokiečių fašistų ir japonų imperialistių rankomis paskandinti kraujuose mūsų socialistinius užkariavimus."

"Tie ponai svajojo apie fašistinę valstybę po Hitlerio jungu."

"Sunaikinti tuos niekšus!" Pirmos Maskvos Proletarinės divizionų raudonarmiečiai ir komandiriai savo mitinge pareiškė:

"Niekšingi pardavikai veikė apgavimu, maskuodami ir dvi-veidžiaudami. Jie sistemaciai teikė vienos kapitalistinės valstybės kariniams sluognsniam špionažo davinius apie Raudonąją armiją, vedė kenkėdavo darbą, kad ją susilpnintų. Mirtis tėvynės išdavikams."

Baltarusijos karo apygardos štabo ir valdybos karių susirinkimas savo rezoliucijoje pabrėžė:

"Mes atiduosim visas jėgas, kad galutinai likvidavus niekšiško, pardavikiško špiono, diversanto Uborevičiaus kenksmingo veikimo rezultatus. Mes viską padarysim, kad sutvirtintų SSRS Vakarų rubežių galią."

Miestuose ir kaimuose, fabrikuose ir kolchozuose darbo žmonės savo susirinkimuose reikalavo sunaikinti tėvynės išdavikus, špionus.

"Paniekinti fašizmo tarnai, svajoję atstatyti dvarininkų ir kapitalistų valdžią mūsų šalyj."

je, pasirinko niekšingiausią-pardavystės, špionažo ir kenkėbos kelią. Bet tie įsiutę priešai apsiriko. Sovietų Sąjunga stipri, tvirta darbininkų klasės diktatūra, ir jos baudžiamasis kardas nukirs galvą visiems, kas bandys kėsintis ant jos šventų užkariavimų."—sakė savo rezoliucijoj GAGI darbininkai.

Maskvos fabrike "Serp i Molot" suauktame mitinge darbininkai sakė:

—Mes karštai sveikiname teisingą mūsų teismo sprendimą. Su pasiutusiais priešais, niekšais, su tuo fašistiniu šlamštu ir ateityje taip reikalinga elgtis. —Pas mus vienas atsakymas priešams,—dar geriau dirbti, dar labiau susiburti apie partiją, dar labiau pakelti budrumą ir būti aklesniamiems.

Dono ir Kubonės kazokai savo rezoliucijoje sakė:

—Sušaudymas — vieninteli bausmės priemonė, kuri gali būti pritaikyta šnipams ir fašizmo agentams. Mes, kolchozo Dono kazokai ir kazokės, tvirtai stovime ant kolchozino kelio, kuri mums nurodė Lenino-Stalino partija ir sovietų valdžia.

Draugas Vorosilovas savo įsakyme N. 96 sako, kad sušaudyti špionai manė savo pardavėdavo veikimu, išdavimu ir kenkėdavo "pasiekti karo atvėjį Raudonosios armijos pralaimėjimo fronte ir Sovietų vyriausybės nuvertimo." Tjems špionams buvo reikalingas karas, ir jie aktyviai padėjo pikčiausiems Sovietų Sąjungos priešams ruošti prasikalstamas skredines. Jie žinojo, kad neras Sovietų Sąjungos masių tarpe raudonarmiečių tarpe žmonių, kurie būtų padėję jų niekšiškaam darbu. "Jie laukė pagelbos nuo savo šeiminkų iš vienos užsienio valstybės karinių fašistinių sluogsnų ir už tą pagelbą buvo pasirošę atiduoti Sovietų Ukrainą, suskaldyti mūsų šalyj."

vo įsakime.

Tie špionai buvo priversti savo prasikaltimą slėpti nuo Sovietų Sąjungos masių. Ir kaip tik buvo iškelti špionai aikštėn, galinga pasipiktinimo banga persirito per visą šalį. Sovietų liaudies pasipiktinimo balsas reikalavo ir užgyrė mirties bausmę špionams ir pareiškė, kad jos nesigailės gyvybės kovoje su Sovietų Sąjungos priešais, kas tik pasikėsins prieš Sovietų Sąjungą, prieš vyriausybę, prieš darbo masių užkariavimus, tas bus sunaikintas. (Iš R. Artojo)

Norėjo Nužudyti Portugalijos Diktatorių

LISBON, Liepos 4.—Portugalijos diktatoriaus Antonio de Oliveira Salazar ką tik išvengė mirties, kada jam nuvažiavus pas turtingą draugą ir išlipus iš automobilio netoli jo eksplodavo didelė bomba.

Bomba buvo paslėpta gasų ir elektros tunelyje. Sprogimas išnešė per dvylika pėdų skylę ir cemento gabalai labai skaudžiai apdaužė apylinkinius namus.

Pranešama, kad sąryšyje su Ispanijos įvykiais dažnėja susikirtimai ir Portugalijoje.

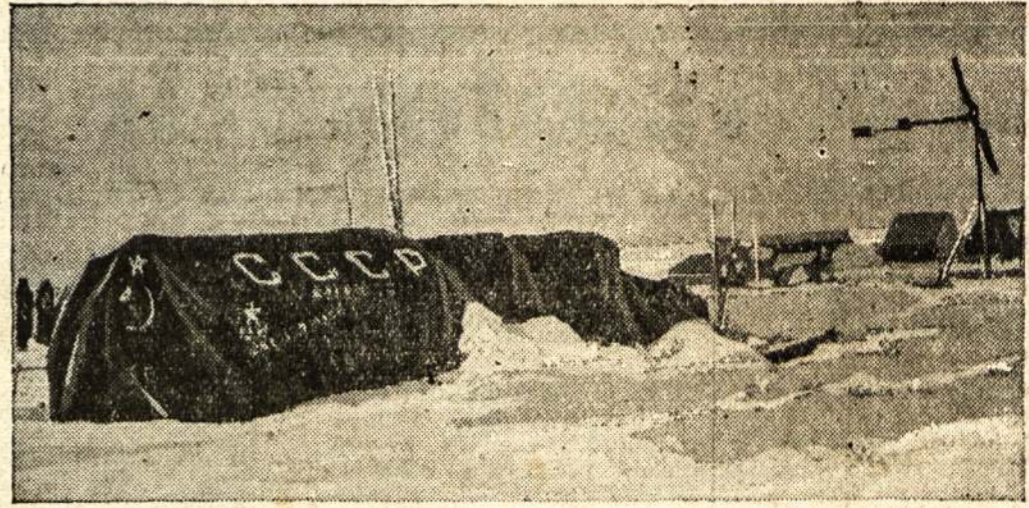
Peterborough Policija Atakavo Streikierius

PETERBOROUGH, ONT.—Čia susireikavo apie 200 tekstilės darbininkų prieš nepakenčiamą išnaudojimą. Nekurius darbininkės parodė čekius \$7.41 vertės, kuriuos gavo už 98 valandų darbą.

Nežiūrint to, kad streikas buvo iššauktas verčiant tokiam išnaudojimui, policija atėjo pagelbon išnaudotojams ir puolė streikierius visu jai priprastu žiaurumu. Mėtė į streikierių tarpą asarines bombas ir daužė galvas pagaliai. Net ir senų moterų negerbė—trims taip smarkiai drožė per galvas su pagaliais, kad net apsaivo.

BAIGIA DŽIŲTI VASAROS, BULVĖS, DARŽOVĖS IR MEDŽIAI

Alytus.—Jau daug laiko prabėgo, kaip džiukai nematė lietaus. Išdžiūvo miežiai, avižos, pradeda džiūti bulvės, daržovės ir jauni medeliai. Ūkininkai labai skundžiasi.

Sovietų Sąjungos mokslininkų kempė ant šiaurinio ašigalio.

Torontą Dar Nepasiekė Didieji Karščiai

Pereitą žiemą į Torontą atedavo žinios, kad kitose Kanados dalyse siautė labai dideli šalčiai, o tuo pačiu laiku čia siausdavo dideli lietūs. Dabar Kanados vakaruose siaučia dideli karščiai, o Toronte nėra jokio karščio. Tik liepos 7 dieną termometras pakilo iki 90 laipsnių ir meteorologai pranašauja didesnių karščių. Iš kitos pusės žiūrint, šiemet karščiai Toronto apylinkė taip nepaveiks, kaip pernai paveikė, nes iki šiam laikui buvo pusėtina daug lietaus ir gerai suaugo visi augalai, tad nei karščiai jų nepajėgs per daug sunaikino. Žinoma, kad išskyrus Britiškąją Kolumbiją, Toronto apylinkė augalų augimu Kanadoje turi palankiausių klimata.

Rep.

JAPONŲ SPAUDA UŽTYLI APIE STREIKUS

JAPONIJA.—Japonijos spauda visiškai užtyli apie streikus, tačiau vidaus reikalų ministerijos duomenimis tik per gegužės mėnesį Japonijoje įvyko 300 streikų ir kitokių su darbininkais susirėmimų, o per pirmuosius šiu metų penkis mėnesius įvyko 1,299 streikai.

Daugumoje streikų darbininkai kovoja už algų pakėlimą. Reikalavimai buvo statomi pakelti 10-15 nuosimėčių algas. Kur buvo reikalaujama algas pakelti 8-10 nuosimėčių, daugumoje atsitikimų darbininkai streikus laimėjo.

500 MISKO DARBININKŲ PRISIRASĖ PRIE UNIJOS

PORRT ARTHUR, ONT.—A. W. Locking, United Brotherhood of Carpenters and Joiners organizatorius, pranešė, kad per vieną savaitę laiko (laikė juo maršrutu po kempes) prie miškų darbininkų unijos prisirašė 500 miškų darbininkų.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patinkamiausia šipkarėjų kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Heifetz, menedžeris

KANADA PADESIANTI SOVIETŲ ORLAIVININKAMS

OTTAWA, ONT. — Kanados valdžios atstovai išsireiškė, kad federalė valdžia pasirėngus kooperuoti su Sovietų Sąjunga tyrinėjime šiaurinio ašigalio teritorijų.

TEKSTILĖS KOMPANIJOS KRAUNAS DIDELIUS TURTUS

The Dominion Textile Company, kurios priešakyje stovi Sir Herbert Holt ir Sir Charles Gordon, paskutinis Montrealo Banko prezidentas, per pereinatus metus padarė gryno pelno \$3,012,399.

Paiėskojimas

Paiėskau F. Arlausko, pirmiau gyvenusio Sudbury, Ont., vėliau Timminse. Prašau draugų atsiskaityti, nes turiu svarbių reikalų.

F. Tauras

381 Shermon Ave. N., Hamilton, Ont.

LA 4325 Gv. HA 7855

S. DERGEL

Vyrėškų Drabužių Siuvėjas Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane 4355 St. Lawrence, Str. Montreal

Tel. PL 9859 Gv. DO 5947

J. M. ROSENFELDS

Lietuvių Advokatas Atleku visus teismų patarnavimus, parpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgiebius ir kt. 20 St. James St. E. Kamb. 20 MONTREAL, QUE. Sulgy susitarimo primu klientus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Kompensacija

RAŠO: ADVOKATAS M. W. KELLERMAN

(Tąsa)

Kompanijai, jei ji įsteigia savo medikalinį centrą, nereikia tiek mokėti, kiek tenka išmokėti nelaimių fondai, ir gali tuo dižiūotis, tačiau nereikia, kad ji i daro iš idealizmo ar geradarindumo, bet kad taip darydama sutaupo pinigų. Kaip minėta, kiekvienam samdytojuji sumažėja į nelaimių fondą mokėjimo išlaidos; kompanijos visuomet pasirošę taupyti pinigus ir tuo pačiu laiku nuoduoti, kaip žmonių šelpėjos.

Sąryšyje su medikaline pagalba įdomu žinoti, kad Kvebeke komisija turi vieną galią daugiau, kurią gali panaudoti susitarimams, jei jos reikia. Kompensacijos aktas Kvebeke leidžia komisijai priversti darbininką primokėti už jam teikiama mediciną pagalbą, jei komisija to nori. Komisija turi galią pasakyti, ar darbininkas privalo, ar neprivalo primokėti medicinos išlaidoms ir, taipgi, kiek jis privalo primokėti. Žinoma, kad komisijos pasakytas žodis laikomas galutiniu, negalima prieš jį apeliuoti, ar per-taisyti.

Darbininkas negali traukti teisman kompensacijos komisi-

ją nei samdytoją, o turi priimti tą, ką jam skiria ta komisija. Tačiau jei nelaimė įvyksta ne iš samdytojo kaltės, bet iš kito asmens priežasties, darbininkas gali už nuostolių atsakomybėn traukti tą asmenį, arba pasitenkinti kompensacijos duodama kompensacija. Bet jei jis iš tokio asmens išieško mažiau, negu būtų gavęs kompensacijos, skirtumą primoka kompensacija iš kompensacijos fondo.

Kvebeko provincijoj darbininkas turi teisę gauti kompensaciją net ir tada, kada nelaimė atsitinka už provincijos ribų ir padaro negalinciu dirbti, bet tiktaip prie tam tikrų aplinkybių. Tada, kada už provincijos ribų dirbamas darbas eina šioj provincijoje esančio samdytojo direktivoj ar jo tąsa, po to paties samdytojo priežiūra, ir jei darbininkas už provincijos ribų įj nedirbo ilgiau, kaip šešis mėnesius. Kituose atsitikimuose pats samdytojas turi sumokėti kompensaciją.

Taipgi darbininkas turi teisę gauti kompensaciją ir tada, kada ji nelaimė istinka bedirbant ant laivo, bet tiktaip tada, kada toks darbininkas dirba viduj ir išlaukė provincijos (pavyzdžiui, ant laivo, plaukiojančio e-

žeruose ir panašiai), jei laivas yra įregistruotas bent kuriam Kanados uoste ir nelaimė įvyksta Kanados vandenynuose.

Visuos kituos atsitikimuos, kur nelaimės įvyksta už provincijos ribų, kur darbininkai randasi po Kvebeko provincijos kompensacijos įstatymu, ir taip pat po įstatymu provincijos ir šalies, kur įvyko nelaimė, laike trijų mėnesių laiko nukentėjęs darbininkas privalo pasirinkti, ar jis ieškos nuostolių sulgy Kvebeko įstatymo, ar sulgy įstatymo tos šalies, kurioje įvyko nelaimė. Pasirinkimas reiskia davimas kompensacijos komisijai raštiško pranešimo, kurios kompensacijos darbininkas nori. Darbininkas tai darydamas turi turėti omenyje ir surasti koki gali būti toje vietoje kompensacijos išmokėjimai. Jei darbininkas laike trijų mėnesių nepasirenka kompensacijos, skaitoma, kad jis nenori sulgy Kvebeko įstatymo imti kompensacijos.

Darbininkų Kompensacijos Įstatymas Manitobos Provincijoj

Manitobos provincijoje kompensacijos įstatymas labai panašus į kompensacijos įstatymą Ontarijoj, išskyrus keletą mažesnių skirtumų. Čionai yra skirtinga darbininkams išmokėjimų skalė mirties atsitikimuose.

Manitoboj, jei darbininkas nuo darbe aplaikyto sužeidimo mirš-

ta, kompensacijos valdyba jo palaidojimui išmoka iki \$150.00. (Ontarijoj iki \$125.00). Likusi našlė negauna vienkartinės sumos \$100.00, kaip kad gauna Ontarijoj, bet ji turi teisę gauti mėnesinę pensiją po \$40.00 kas mėnuo. Jei ji vėl isteka, ji gauna vienkartinę sumą už du metus, kaip ir Ontarijoj. Bet jei gavo bent kokį mokedstį del vaikų, jos antras apsidevimas tą mokedstį nepaliečia, jis tęsiasi.

Jei darbininkas palieka našlę su neturinciais šešiolika metų amžiaus vaikais, kompensacijos valdyba kiekvienam vaikui moka sekanciai: vyriausiam kas mėnuo po dvylika dolerių; ant-rajam kas mėnuo po dešimts dolerių; trečiajam po devynis dolerius kas mėnuo; ketvirtajam po aštuonis dolerius kas mėnuo ir po aštuonis dolerius kiekvienam tolimesniai vaikui.

Bet jeigu vyresnysis sukanka šešiolika metų arba numiršta, tada kompensacijos valdyba nemoka daugiau del to vaiko. Taipgi kompensacijos valdyba turi galią pertvarkyti kompensacijos išmokėjimus taip, kad antrasis vietoj \$12.00 gautų pirmojo \$12.00 ir kiekvieną pakelti ant vyresniojo vaiko šelpimo laipsnio.

Jei darbininkas palieka tiktaip vaikus, nepalieka našlės, kompensacijos valdyba kiekvienam vaikui moka po \$15.00 kas mėnuo iki pasiekia šešioliką metų amžiaus, išskyrus invalidus. To-

kiuos atsitikimuos kompensacija nepertraukiama pesiekus šešiolika metų, mokama pakol jis esti invalidu.

Toliau Manitobos įstatymas leidžia kompensacijos valdybai išmokėti ekstra mokedžimus bent kuriam vaikui, jam sukakus ir šešiolika metų amžiaus, del motkinimosi, jei kompensacijos valdybos manymu yra verta. Bet toki išmokėjimai nesitėsia sukakus aštuoniolikai metų.

Atsitikimuos, kada vaikai liekasi našlėliai ir tetų, seserų ar kitų tinkamų žmonių būna pirmo amio savo globon ir laikomi šeimoj, kompensacijos valdyba gali mokedti (jei jos reikalaujama) tetai, seserei ar pamotei, jei ji liko žuvusio darbininko našlė. (Tam panašių provizijų yra ir Ontarijoj).

Kur darbininkas nepalieka našlės, vaikų, nei jokio globojamo,—žinoma, kompensacijos nemokama, bet valdyba gali ją sumokėti už medikalinį patarnavimą, slaugymą ar visuotinio prižiūrėjimą (draugams, giminėms ir kitiems) tiems, kurie jį prižiūrėjo prieš jo mirtį.

tikram laikotarpiui, tai tuos du trečdalius jo buvusios algos moka iki jis pasveiksta.

Tačiau apie mokamos darbininkams kompensacijos didumą turi būt pažymėta daugiau. Mirties atsitikimuos, našlės ir vaikai, neturintieji po šešiolika metų, gauna virš pažymėtus kiekius. Bet tie pažymėti kiekių—maksimumo kiekių. Niekas negali gauti daugiau, o gali gauti tik mažiau. Mokamos pensijos kiekiai našlėms ir vaikams neprivalo būt didesni už vyro ar tėvo vidutinio uždarbio du trečdalius. Tačiau kur mirusiu darbininku uždarbiam būna labai maži, našlėms ir vaikams pensijos nenumušamos iki visiškai mažumo. To pasekmėje Manitoboj gaunasi rezultatai tokie, kad nesvarbu, kiek darbininkas uždirbo, našlės ir vaikai negali gauti virš nurodytos skalės viršaus, bet iš kitos pusės, nesvarbu ir ant kiek mažai jis uždirbo prieš mirtį, našlės su vienu vaiku negali gauti mažiau, kaip po \$12.50 per savaitę, o našlės su dviem vaikais ar daugiau mažiau \$15.00 per savaitę.

Iš kitos pusės, kur darbininkas visiškai visam amžiui nuėjungtas, jis turi gauti du trečdalius pirmesnio uždarbio, bet jis neprivalo gauti mažiau penkiolikos dolerių savaitėje, nors jis ir neuždirdavo po \$15.00 savaitėje. Tokiuos atsitikimuos mokama pilnas jo uždarbys. (Ontarijoj minimumas yra \$12.50 savaitėje). Tokiu būdu jei darbininkas į savaitę uždirda-

vo \$30.00, gaudamas po du trečdaliu gaus po \$20.00 savaitėje. Darbininkas, kuris uždirdavo po \$20.00 savaitėje, gaudamas po du trečdaliu gaus po \$13.33 savaitėje, kas yra mažiau negu \$15.00. Toks darbininkas gaus po \$15.00. Bet jeigu, kuris uždirdavo tik po \$14.00, ar \$12.00 arba \$10.00, jis ir gaus tą patį, ką reiskia pilną algą.

Tačiau jei darbininkas nuėjungtas tik laikinam periodui, minimumas yra ne po \$15.00 savaitėje, bet tiktaip po \$12.50.

Kompensacija už daliną nuėjungimą (praradimą rankos, kojos, akies, piršto ar kelių pirštų ir t.t.) yra tokia pat, kaip ir Ontarijoj.

Manitoboj kompensaciją o s valdyba bile kada gali nukirsti kompensacijos tam tikrą procentą trumpam laikui ar pastoviu laikui, jei jos manymu neuuojungumo laikas per ilgai užsitėsia ir bile kada gali tą nukirstą procentą vėl sugrąžinti. Tad kompensacijos valdyba Manitoboj turi didelę jėgą, kurią sulgy savo supratimo ir piktal gali panaudoti. Prie to Manitoboj yra kita provizija, kurios kurios kompensacijos valdyba gali mokedti kompensaciją už neuuojungumą net neįėjantį tiesiai į darbininko uždarbiamo pajėgumą. Tokiems neuuojungumams priskaitomi kūno iskrūpimai, išgastys ir kiti. Tokios provizijos nėra Ontarijoj. (Bus daugiau)

